

Biblioteca Municipal
Rafael Vilà Berris
Arbúcies

PERXADA

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES • PRIMAVERA'2001 • 2a ÈPOCA • NÚM. 2

TROBALLES CINEMATOGRAFÍQUES A ARBÚCIES BARRERES ARQUITECTÒNIQUES

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA

VAQUES BOGES O BOGERIA EN L'ALIMENTACIÓ

Sumari

PERXADA - 2a Època - Núm. 23

EDITORIAL

3

ACTIVITATS
MUNICIPALS

4

TEMA

Barreres
arquitectòniques:
l'aventura que no
hauria de ser

EDUCACIÓ

Activitats

12

SOLIDARITAT

La pedagogia de
l'amor

16

MEDI AMBIENT

Vaques boges o
bogeria en
l'alimentació

18

JOVENTUT

El TAV de la indústria
digital

20

22

DOSSIER

Arbúcies finalitza
l'elaboració del PALS

28

ESPORTS

CDA, un club que s'ha
esvaït

ENTITATS I PERSONES

L'associacionisme a
Arbúcies
L'Artista

34

LA COSTELLA D'EVA

Tradicions

36

CULTURA

El cinema a la vila
d'Arbúcies (Dos films
d'aventures filmats a la
nostra vila l'any 1918)

40

EL NOSTRE AHIR

Francesc Camprodon.
Arbúcies i la comarca
de la Selva.

L'ajuntament d'Arbúcies.
Anys 40

47

EL VELL I EL BAR

Revista Municipal PERXADA

Periodicitat Trimestral

Preu: 500 PTA

EDITA:
Ajuntament
d'Arbúcies
C/ Major, 2
17401 Arbúcies

CONSELL DE
REDACCIÓ
Coordinació i
Activitats Municipals
Jordi Tura
Educació

Jordi Pujadas

Tema

Anna Felipe,

Jordi Goni,

Jordi Tura

Entitats i Persones

Carne Torelló

Núria Tort

Cultura

Daniel Martí

Juventut i Societat

Tomàs Moré

El Nostre Ahir

Josep M. Rueda

Daniel Martí

Joan Illa

Roger Zamorano

Esports

Montse Duran

Dossier -

Medi Ambient

Alfons Casado

La costella d'Eva

Montse Mir

Núria Rodríguez

El vell i el bar

Carles Blay

Miquel Torres

Orientació en la

compaginació

Cristina

Zamorano

FOTOGRAFIA

Secció

Fotogràfica

Centre

d'Arbúcies

COL·LABORADORS:

ACAPS Arbúcies

Associació

Montserrat-Guilleries

Jordina Boix

Geni Díaz

Lawrence

Gundabuka

Jordina Medalla

Angela M.

Miralpeix

Maria Morera

David Plana

Rut Ribatallada

Marta Rosell

Mariona Rovira

Sebastià Rusalleda

Lidia Tayeda

Bego Urquiza

DISSENY I

REALITZACIÓ:

Palahí, A.G. (Girona)

DIP. LEG.:

Gi. 1.883 - 94

Editorial

ASSOCIATS

S'ha dit que l'home és un animal social, no és estrany doncs que un dels paràmetres que en teoria ens defineix és la capacitat de crear marcs de relació amb els altres integrants de la nostra espècie. Aquests marcs són diversos: la família, el lloc de treball, la colla d'amics.

Tradicionalment, el marc de relació per excel·lència ha estat la família. De fet els sistemes de producció basats en economies d'autoabastament han afavorit al llarg de mil·lennis aquest fet.

És evident però que amb els canvis introduïts amb l'arribada de nous models sorgits arrel de la revolució industrial, aquest marc de relació va sofrir una profunda transformació i es van definir uns nous horitzons que ultrapassaven els límits anteriors.

En el nostre cas aquesta transformació es produeix entre les darreries del segle XIX i principis del segle XX i es traduirà en el naixement de diferents tipus d'agrupacions tant de caire sindical i cultural com d'esportiu i polític.

Aquest procés tindrà una enorme importància (segurament molt més de la que en principi es podria pensar), en tant que si observem la història del nostre país, serà a partir d'aquest moment quan es generen els canvis que portaran a la creació d'una nova societat que eclosionarà en la Segona República.

La maduresa d'aquest nou sistema en un termini relativament curt de temps i a través del qual penetraran i es generalitzaran els nous conceptes socials, polítics, culturals i econòmics, entrarà en confrontació amb el model tradicional basat en la família, en la religió, i

en el domini d'una classe terratinent sobre la massa de camperols i treballadors de bosc.

La confrontació serà terrible, i el resultat sagnant. Però tot i que durant el procés posterior s'intentarà retornar a les velles formes, la llavor estava posada i l'únic que s'aconseguirà serà retardar-ne el creixement. I això serà així senzillament perquè la societat en el seu conjunt havia canviat, i havia canviat d'una manera tan substancial que els paràmetres de relació humana tradicionals senzillament no servien.

Amb l'arribada de la nova democràcia l'associacionisme esdevindrà una de les claus de l'èxit del nou sistema polític, en tant que serà el transmissor de molts d'aquests conceptes. Però, i això és molt important, no únicament el transmissor, sinó també l'espai de discussió i interpretació dels nous valors.

No cal dir que qui ha de tenir això més clar són els polítics, ja que en essència un model de participació ciutadana es basa en la informació, però també en el manteniment dels canals de discussió entre el poder i la societat i en aquest cas l'associacionisme continua essent la clau, tot i que a vegades pugui ser incòmode. Un bon exemple l'estem veient aquestes darreres setmanes a les terres de l'Ebre.

És evident que aquesta dinàmica tensa és la que ens permet evolucionar com a poble i com a nació, una altra cosa és que el poder imposi sense pactar una decisió, però en tot cas és important que es tingui clar que el sistema "por cojonos", aplicat durant segles amb resultats satisfactoris per al poder, en democràcia, per sort, té un preu.

BÚSTIA

Si us manca algun dels números endarrerits de
PERXADA els podeu comprar a "La Gabella"
c/ Major, 6 - 17401 Arbúcies - 972 86 09 08

Activitats Municipals

ENTRA EN FUNCIONAMENT EL NOU PÀRQUING DEL CARRER SEGIMON FOLGUEROLES

EN EL DARRER ANY S'HAN CREAT MÉS DE 200 NOVES PLACES D'APARCAMENT A ARBÚCIES

Des de mitjans del passat mes de març Arbúcies, compta amb un nou pàrquing públic, amb una capacitat actual per a més de quaranta vehicles. Aquest nou pàrquing, la construcció del qual ja va avançar PERXADA en el número anterior de la publicació, s'ha construït en una zona cèntrica del nucli urbà, a poc més d'un parell

de minuts de la Plaça de la Vila, i amb accés per a vianants tant pel mateix carrer Segimon Folgueroles, com pel carrer del Damunt i el Passeig de la Riera. Ens trobem per tant davant d'una zona especialment ben situada per a l'aparcament i desplaçament de persones vers la major part dels serveis municipals (Casa de

la Vila, Poliesportiu, Museu, Biblioteca) així com de la zona comercial del sector de l'illa de vianants i del mercat setmanal dels diumenges. Juntament amb el gran pàrquing obert amb la construcció de l'Avinguda dels Països Catalans, l'any 2000 (amb capacitat per 120 cotxes i 40 motos), Arbúcies ha vist

incrementar amb més de 200 places la seva capacitat d'aparcament dins del nucli urbà. Cal no oblidar que la manca d'aparcaments, i segons l'enquesta realitzada per MINUARTIA en el marc del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat, era el principal problema percebut pels ciutadans arbuciençs consultats, ara fa un any.

Fotos: AHMA

FESTA DE L'ESPORT 2001

Milla urbana.

Foto: Garriga

Els dies 9, 10 i 11 de març van tenir lloc els actes de la 8ª FESTA DE L'ESPORT ARBUCIENC. Com ja és habitual des del seu origen l'any 1994, aquesta celebració va comptar amb un intens programa d'activitats organitzat pel Consell Municipal d'Esports, i en el qual les diferents entitats hi participaren a través d'exhibicions, audiovisuals, activitats lúdiques o partits

dels respectius campionats. L'acte central del programa va ser la festa del dissabte dia 10, amenitzada per l'orquestra Selvatana i on van ser atorgats els premis a la persona més rellevant dins del món de l'esport a la Vila i el reconeixement a una entitat esportiva per la seva tasca al llarg dels darrers anys. En aquest sentit els elegits van ser: Josep M. Badia i Illa i el Club Bàsquet Arbúcies

EL NOU PARC DE LA DONA D'AIGUA

Actualment s'estan portant a terme les tasques de finalització del Parc de la Dona d'Aigua.

Aquest nou parc situat a la riba de la Riera Xica, forma part del conjunt d'espais sorgits arrel de la construcció de l'Avinguda dels Països Catalans.

La peça central d'aquest parc la constitueix l'escultura de la Dóna d'Aigua, esculpida per l'artista australià Lawrence Gundabuka. Aquesta obra dóna forma al personatge central d'una de les principals llegendes arbucienques i que l'escriptor

i polític Víctor Balaguer, va recollir en la seva obra *Al pie de la encina*, publicada fa poc més d'un segle.

Paral·lelament en aquest motiu central, el parc, obre un nou espai de passeig, que d'una manera semblant al Passeig de la Riera inclou plafons explicatius dels elements amb els quals el visitant es va trobant al llarg del seu recorregut. D'aquesta manera es tenen en compte tant la vegetació com elements de caire històric i etnològic.

La data prevista per a la seva inauguració és el dia 5 de maig.

Foto: AHMA

TREBALLS DE FINALITZACIÓ DE L'ESCOLA DE MÚSICA AL CENTRE CULTURAL DE CAN CORNET

En el transcurs de les darreres setmanes s'estan portant a terme els treballs de finalització dels diferents espais que han d'allotjar l'Escola de Música d'Arbúcies.

Aquest nou servei, que ocuparà el segon pis del Centre Cultural de Can Cornet té una superfície de 240 m² i servirà per posar fi a la provisionalitat d'espais que els seus usuaris han patit en els darrers anys.

Paral·lelament a les tasques de finalització de l'escola de música en els propers mesos està previst finalitzar també la resta de serveis que s'han d'ubicar en el Centre: l'escola d'adults i el taller de pintura i dibuix.

NOTÍCIES BREUS - ACTIVITATS

EXPOSICIONS

BENJAMIN KAVAZOVIC I MARCO BEDINI

Entre el 2 de març i el 27 de febrer, va tenir lloc a la sala d'exposicions temporals del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella una exposició conjunta de l'artista bosni afincat a Arbúcies Benjamin Kavazovic i de l'italià Marco Bedini.

L'acte d'inauguració va tenir lloc el divendres dia 2, amb la presència dels dos artistes.

Aquesta exposició va permetre contemplar a més dels gravats, dibuixos i pintures de Benjamin Kavazovic, que ja ha presentat diferents exposicions a la Vila, la novetat per als arbuciençs de l'obra d'un artista de nivell internacional com és el cas de Marco Bedini, de reconegut prestigi i amb una dilatada experiència en el camp de l'art.

LLUÍS COMPANYS 60è ANIVERSARI DE L'AFUSELLAMENT D'UN PRESIDENT DE LA GENERALITAT

Entre el 30 de març i el 26 d'abril, s'ha portat a terme al MEMGA l'exposició **Lluís Companys 60è aniversari de la mort d'un president de la Generalitat**.

Aquesta exposició és fruit del treball de recerca emprès pel seu organitzador Robert Surroca i

Tallaferro sobre la figura de Lluís Companys i el seu afusellament a mans de l'exèrcit franquista.

L'acte de presentació va tenir lloc el dia 30 de març i va comptar amb una conferència a càrrec de Robert Surroca.

OBRES AL MUSEU

S'estan portant a terme les tasques destinades a l'ampliació dels magatzems del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella.

Aquestes obres finançades entre l'Ajuntament d'Arbúcies, la Diputació de Girona i el Servei de Museus de la Generalitat, estan destinades a ampliar els espais de reserva del museu, saturats actualment per les col·leccions i peces que al llarg dels darrers anys s'han recollit procedents majoritàriament de donacions i dipòsits.

Foto: AHMA

Paral·lelament aquestes obres formen part de les tasques de rehabilitació del front de la Riera d'Arbúcies, empreses per l'Ajuntament i que des de principis dels anys 90 han anat transformant l'aspecte d'aquest sector del poble.

Al mateix temps el mes de març van tenir lloc els treballs de substitució de la coberta del pati de llum de l'edifici, el que permet millorar l'aspecte de la instal·lació així com la climatització del servei.

ASSOCIACIÓ DE JUBILATS

El dia 31 de març va deixar la presidència de l'Associació de Jubilats i Pensionistes Josep Bosch i Pelegrí.

La gran activitat desenvolupada a la Llar de Jubilats, per Josep Bosch, la Junta de l'Associació i els seus col·laboradors, han permès donar un salt qualitatiu important en la consolidació l'associacionisme de la gent gran, així com la potenciació de les relacions interculturals i intergeneracionals a Arbúcies.

Al mateix temps és important esmentar, que al llarg del seu mandat, la Llar de Jubilats, ha portat a terme un important conjunt de tasques destinades a la seva modernització.

Barreres arquitectòniques: L'aventura que no hauria de ser

TEMA

Un dels problemes als que s'enfronten diàriament persones amb mobilitat reduïda ja sigui per problemes físics, o bé simplement perquè porten un infant en una cadireta, és el de les barreres arquitectòniques. En alguns casos, aquests problemes converteixen un desplaçament que en altres condicions seria un passeig en una aventura que els pot arribar a impedir l'accés a alguns serveis o espais públics.

Sovint, la supressió de barreres arquitectòniques s'associa només a l'accessibilitat de les persones amb cadira de rodes, però cal tenir en compte que aquesta eliminació també fa més fàcil la vida quotidiana a persones amb mobilitat reduïda, deficientes sensorials o físics, gent gran, embarassades, nens, pares amb cotxets de nadons o, fins i tot, persones que van amb el carro d'anar a comprar, amb el carro de la neteja o amb carros que s'utilitzen per la càrrega o descàrrega en comerços. El dret a l'accessibilitat física i a la comunicació recull un dels drets fonamentals de les persones amb disminució o mobilitat reduïda. I és que les rampes, les escales i, fins i tot, l'amplada de les voreres poden dificultar en gran mesura l'activitat diària d'aquests col·lectius. Les barreres arquitectòniques, doncs, poden provocar que el desplaçament, la realització de tasques domèstiques o

activitats tan bàsiques per la persona com la higiene personal, la lectura o la comunicació amb els altres suposin realment un problema de difícil solució, el qual els impedeix, en molts casos, portar a terme una vida completament autònoma.

EL CODI D'ACCESSIBILITAT

Amb la intenció d'aconseguir que a Catalunya es respectés al màxim aquest dret, el Govern de la Generalitat va promoure la Llei de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, que es va aprovar per unanimitat el 13 de novembre de l'any 1991. Posteriorment, s'han anat elaborant altres projectes que han incentivat la introducció de mesures de tot tipus per tal que, per exemple, els plantejaments inicials de qualsevol projecte d'infraestructures,

d'equipaments o d'edificació siguin realitzats amb l'objectiu de facilitar la mobilitat global o per aconseguir que les actuacions en el camp de la comunicació tinguin en compte tots els ciutadans, incloent-hi els discapacitats sensorials. Un bon exemple el constitueix el Decret aprovat el 24 de març de 1995 sobre el Codi d'Accessibilitat, que suposa la revisió i ampliació de la Llei elaborada quatre anys abans. En definitiva, caldria tenir la suficient sensibilitat en el disseny urbanístic i arquitectònic per introduir les mesures necessàries per tal que les persones amb mobilitat reduïda, així com també els disminuïts físics i sensorials, la gent gran, les dones embarassades i els nens poguessin fer un ús adequat d'aquestes instal·lacions. D'aquesta manera, tothom, sense excepcions, podria gaudir d'una millor qualitat de vida.

UN PASSEIG PEL POBLE

El mes de març passat PERXADA va acompanyar a usuaris i tècnics del CET Montseny-Guilleries en una de les seves passejades pel centre de la Vila. Sens dubte aquesta és una de les formes en què hom pot adonar-se més clarament dels problemes amb els quals es troben les persones amb mobilitat reduïda, i de la feina que encara resta per fer en un poble com el nostre. El primer que es pot copsar en posar-se al costat d'una persona amb discapacitats és, precisament, el caràcter positiu amb què afronten les limitacions que els vénen imposades per dissenys urbanístics que durant dècades no han tingut en compte les seves mancances, i al mateix temps amb la resignació amb què afronten aquesta situació. L'altra cosa que podem observar és la falta d'autonomia personal a què aquestes mancances els obliguen, tant per

L'ADMINISTRACIÓ

JOAQUIM PINTU,
regidor d'Obres de l'Ajuntament d'Arbúcies

Com està Arbúcies respecte al tema de la supressió de les barreres arquitectòniques?

Entenem que hi ha molta cosa a fer. S'ha començat per fer un estudi global de tot el poble, així com també s'ha redactat un projecte inicial que s'ha presentat a l'ONCE i a Benestar Social, tant per aconseguir el seu assessorament com per intentar obtenir una col·laboració econòmica.

Està prevista o es segueix algun tipus de programació de cara a la progressiva eliminació de barreres arquitectòniques en edificis públics? Es té algun estudi seriós sobre aquest tema?

Bé, aquest projecte a què he fet referència és un estudi seriós. Ara bé, com en moltes altres coses, tenim un condicionant molt important: els diners. Tot i això, sí que es va treballant en condicionar, per exemple, els edificis públics, com seria el cas de l'Ajuntament, del Museu, de la Biblioteca, etc. En aquest darrer cas, però, manca per fer l'accés adequat. Això ha estat degut a diverses qüestions, tot i que està programat fer-lo.

En base al projecte que he esmentat, també es preveu, per exemple, que quan es facin "passos zebra" aquests estiguin al nivell de les voreres, per tal de facilitar el pas tant a vianants com a persones que vagin en cadira de rodes. Així mateix, quan es fan carrers nous ja es preveu que les seves voreres i els seus accessos siguin els adequats, de la mateixa manera que si es fan trams de voreres noves aquestes ja es facin d'acord amb les normes de supressió d'obstacles.

En qüestió de supressió de barreres arquitectòniques no sempre coincideix teoria i pràctica (cas de la Biblioteca). Què es pot fer per què coincideixin?

Bé, pel que fa a la Biblioteca, en el seu moment, davant el fet que "la Caixa" deixava d'oferir aquest servei, des de l'Ajuntament es va prioritzar evitar que es produís un lapsus de temps en què no hi hagués servei de biblioteca en el poble. És cert que ara la Biblioteca té la mancança d'un accés adequat per a persones que van en cadira de rodes, però això es resoldrà. Des de l'Ajuntament sempre intentem que teoria i pràctica coincideixin, però s'ha de tenir present que no és el mateix quan s'intervé en un edifici antic que en un de nova construcció.

Com es poden fer coincidir les necessitats de la gent amb discapacitats físiques i la capacitat d'actuació de l'Ajuntament? És només un problema de diners, o bé de prioritats?

Estem davant una qüestió de tipus global, on hi intervenen diversos factors. Un és el dels diners, el qual condiciona moltes intervencions. Un altre és el de la consciència de la gent, ja que moltes persones que no tenen problemes de mobilitat no tenen en compte als que sí en tenen, i no adequen les seves actuacions tot pensant en aquest col·lectiu. També hi intervé, evidentment, l'actuació de l'Ajuntament, el qual ha de vetllar i intervenir quan convingui perquè es compleixi la normativa de supressió de barreres arquitectòniques.

desplaçar-se pels carrers com per accedir a alguns serveis. Això és especialment greu en una societat com la nostra, en la qual el terme -qualitat de vida- s'ha convertit en l'essència dels programes polítics.

L'ITINERARI

L'itinerari elegit per l'ocasió sortia del CET Montseny-Guilleries, seguia per la nova Avinguda dels Països Catalans, pujava pels carrers de l'Havana i Sorrall fins a l'edifici de Can Cornet al carrer del Pont. Seguidament, i agafant un tros del carrer Camprodon: s'enfilava fins a la Plaça de la Vila, on es visitava el Museu i la Casa de la Vila. Ja de tornada es baixava pel carrer Camprodon i es visitava el CAP. També, i en sortir, es va seguir el primer tram del carrer Castell.

AMB QUINS OBSTACLES ES TROBA UNA PERSONA AMB CADIRA DE RODES

El primer gran obstacle en sortir al carrer el representen sens dubte les voreres. Per a molta gent es pot fer difícil adonar-se del que representa per una persona amb cadira de rodes conviure amb voreres no adaptades.

ELS USUARIS

PILAR TORRENT, mare d'una criatura petita i que porta un cotxet

Amb quins problemes es troba a l'hora de moure's pel poble amb el cotxet del nen?

El trànsit de cotxes i motos és una de les coses que em preocupa més. També, a vegades,

no és gota fàcil pujar i baixar de les voreres, així com el moure't per dins d'algunes botigues.

Quins edificis troba més ben adaptats i quins menys a l'hora de poder-s'hi moure amb el cotxet?

Sé que un dels que està millor és el CAP. També a l'"Schlecker", amb el cotxet, s'hi pot entrar i sortir bé, així com moure-s'hi per dins. En canvi, al "Maxor" és fa difícil pujar-hi amb el cotxet.

Què és allò que vostè pensa que s'hauria de millorar amb més rapidesa per part de l'Ajuntament?

Penso que hi haurien d'haver més "passos zebra" per poder travessar els carrers, ja que n'hi ha molt pocs. Una altra de les coses que s'hauria de millorar seria la consciència cívica de la gent que va amb els cotxes i les motos, sobretot quan passen pels voltants dels llocs on hi ha criatures, ja que van molt de pressa i de qualsevol manera.

En general, troba que en els darrers anys ha millorat la situació?

Bé, s'han fet alguns "passos zebra" que abans no hi eren, però se n'haurien de fer més. I això que els "passos zebra" estiguin al mateix nivell de les voreres també penso que està bé.

JORDI BADIA jove de Breda que es desplaça en cadira de rodes i que puja sovint a Arbúcies

Amb quins problemes et trobes quan et desplaçes pel poble?

Hi ha un primer condicionant, de tipus general, que és tot allò que

no és pla, ja que si no amb la cadira de rodes pots anar a tot arreu. A partir d'aquí, pujades brusques, escales, voreres estretes, cotxes aparcats no correctament, el mobi-

liari urbà situat només pensant en els que no tenen dificultats per moure's, etc., em dificulta molt, i a vegades m'impedeix del tot la mobilitat.

Quins edificis creus que estan més ben preparats a l'hora de poder-t'hi moure sense problemes?

Bé, jo entenc que hi ha una situació general que és molt difícil de canviar i d'adaptar a les persones que tenen mobilitat reduïda, que és la dels nuclis antics de pobles i ciutats. Qualsevol política de supressió de barreres arquitectòniques en aquestes zones comporta inversions importants, però amb això no vull dir que no s'hagin de fer per tal que tothom s'hi pugui moure amb uns mínims de facilitat.

Dit això, en l'àmbit d'Arbúcies, i pel que jo he pogut conèixer, crec que el museu de "La Gabella" està força bé, així com l'accés a l'Ajuntament. Només apuntaria, pel que fa a aquests dos edificis, i tenint present que són dos edificis importants, que estaria bé que a prop d'ells hi haguessin diverses places d'aparcament de cotxes reservades per a gent que va en cadira de rodes.

Què proposaries a l'Ajuntament que fes respecte les persones que van en cadira de rodes?

Doncs, per exemple, el que acabo de dir: que prop del seu edifici hi haguessin un parell de places d'aparcament reservades per a persones amb mobilitat reduïda. També li proposaria que es creessin algunes places més d'aparcament d'aquest tipus en d'altres indrets del poble. En aquest sentit, també li proposaria que en les entrades del poble hi haguessin uns cartells que indiquessin on estan aquestes places d'aparcament, ja que si no es fes això, la gent d'Arbúcies sí que podria saber on són aquestes places, però la gent que vingues de fora no sabria on trobar-les. Així es produiria la paradoxa que hi haurien places d'aparcament reservades per a unes persones determinades que estarien buides, mentre que els cotxes de les persones discapacitades físicament ocuparien el lloc d'aparcament de la resta de la gent.

Creus que en els darrers anys s'han produït millores a Arbúcies pel que fa al tema de la supressió de barreres arquitectòniques?

Bé, el cert és que no hi he trobat gaires canvis. També és veritat que em moc per una zona concreta d'Arbúcies i no conec tot el poble. Sí sé, per exemple, que a l'Ajuntament i a "La Gabella" s'hi ha construït un ascensor per tal de facilitar la mobilitat dels seus visitants, i m'han dit que el CAP també està ben adaptat per a persones que van en cadira de rodes. També m'imagino que en les zones urbanitzades més recentment s'hi ha pogut incidir més que en el nucli antic del poble.

Penses que la gent et tracta de manera diferent pel fet d'anar en cadira de rodes?

No, normalment no. Amb mi no són ni massa atents ni massa tallats. Penso que tot això depèn de la manera com entres tu a l'hora de relacionar-te, del teu tarannà, de si ets tu qui fa el primer pas. M'imagino que en un primer moment poden no saber com comportar-se, però quan veuen que et desenvolupes igual com algú que va a peu, doncs cap problema.

LES VORERES

En el cas concret del nostre itinerari podem observar perfectament exemples de les dues vessants del fet. Per un costat, les voreres de la nova avinguda (tot i que poden ser relliscoses en cas de pluja i que el pas soterrani no està adaptat) representen un avenç important, sobretot pel que fa als passos de zebra al nivell de les voreres, quelcom que de ben segur no agrada massa als usuaris del cotxe, ja que els obliguen a anar fent pugues i baixes al llarg del seu recorregut, però que, sens dubte, a una persona amb mobilitat reduïda li permeten desplaçar-se amb comoditat. A l'altre extrem trobem els graons i voreres de la pujada del castell. En

aquest cas concret, tot i que estem parlant d'un urbanisme antic, la seva configuració obliga a una persona amb mobilitat reduïda, o a un pare o una

mare amb cotxet, a baixar forçosament al vial amb el perill que comporta la circulació de vehicles. Val a dir que en aquest cas concret el problema no ve

donat solament per la presència de graons a la vorera, sinó també per l'estretor d'aquesta i pel mal estat de la seva pavimentació.

ELS TÈCNICS

BENET CERVERA,
arquitecte municipal d'Arbúcies

Hi ha hagut una millora legislativa en els darrers anys tendent a la supressió de barreres arquitectòniques?

Si, hi ha hagut una gran millora perquè Catalunya s'ha dotat d'una llei moderna que afecta a la totalitat d'espais, primer als edificats i després als espais urbanitzats, i que ben aplicada és força completa.

Aquesta legislació afecta de la mateixa manera a edificis públics i privats?

No, els edificis privats han d'acomplir menys condicions que els públics. En els públics la llei és de total aplicació en edificis de nova planta, en els privats ho és a partir de certes dimensions o quantitat d'habitages.

Un cas a part el constitueixen els monuments històrico-artístics, o amb elements preexistents de cert valor arquitectònic, cosa amb la que ens trobem sovint a Arbúcies.

En els darrers anys has notat un augment de la demanda per part de clients públics i privats de mesures referides a la supressió de barreres arquitectòniques?

Si, en el cas dels públics perquè hi ha l'obligació per llei. En els privats, perquè la població va prenent consciència d'aquest fet, sobretot per la gent més gran, que cada vegada li costa més, per exemple, pujar una escala.

Sempre tenen la culpa els arquitectes de les mancances en barreres arquitectòniques en edificis construïts o rehabilitats?

Els arquitectes solen diferenciar el fet de treballar en edificis públics, on com hem dit tot està molt tipificat per llei, o privats. Ara bé quan aquests edificis públics són de rehabilitació o edificis històrics a vegades no és possible complir-les al cent per cent, ja que podrien comportar la destrucció d'elements valuosos, i conseqüentment en aquest cas pot prevaldre el criteri de conservació d'aquests elements front la supressió de barreres. En el cas d'edificació privada, el criteri del propietari o promotor hi té una gran importància com també la pot tenir l'arquitecte, ja que al cap i a la fi es tracta de decidir el fet d'incloure un ascensor d'una mida o una altra, adaptat o no. De totes maneres això és admissible en el cas d'edificis de pocs habitages. En el cas d'edificis grans, encara que siguin privats, actualment la llei determina com ha de ser.

És possible arribar a adaptar totalment els espais públics -edificis, carrers, jardins i places- d'un poble com Arbúcies?

Si, possible ho és. De totes maneres, cal tenir en compte que Arbúcies és un lloc especialment difícil, amb una topografia molt complicada i una història densa (No és precisament un poble de la Plana de l'Empordà, com per exemple l'Armentera on tot és pla). Això significa importants inversions, temps i esforços, el que evidentment vol dir que no es pot fer en un moment.

Sorrall ve determinat per una configuració urbanística generada entre els segles XVIII i XIX, no deixa de constituir un problema, no tant sols pel fet que encara manca d'acabar d'adaptar totalment el recorregut per les voreres en el tram de L'Havana, sinó per la circulació de vehicles. En aquest cas la solució passa per una major conscienciació dels conductors, tant pel que fa a la velocitat amb què afronten el recorregut, com pel fet d'aparcar en els llocs que pertoca. Un cotxe aparcant en una vorera pot convertir-se en una barrera infranquejable per a una persona amb cadira de rodes.

ELS PASSOS DE ZEBRA

Una de les mancances que ens comenten els tècnics i usuaris és el de la manca de passos zebra. Aquest problema s'exemplifica en el nostre recorregut en el cas del carrer Camprodon. Un major nombre de passos i la seva correcta ubicació permetria a les persones amb discapacitats accedir fàcilment a alguns serveis, sense necessitat d'haver de donar complicades i llargues voltes.

ELS APARCAMENTS

Una de les demandes dels usuaris de cadires de rodes és la de disposar d'aparcaments en llocs centrals i propers als serveis. Al mateix temps la

Un altre dels problemes que ens comenten els tècnics del CET Montseny-Guilleries és el de la presència de taules i cadires en algunes voreres del carrer Camprodon, que si bé amb una disposició ordenada permeten el pas, en ocupar-se per clients dificulten el pas de persones amb cadira de rodes.

CARRERS ESTRETS AMB CIRCULACIÓ DE VEHICLES

Aquest, tot i ser de difícil solució, ja que en el cas del

disposició d'aquests aparcaments cal que sigui l'adequada. Cal no oblidar que els aparcaments en bateria poden dificultar a una persona amb mobilitat reduïda un acte tan simple com és el d'entrar i sortir del cotxe.

ELS SERVEIS PÚBLICS

Constitueix un dels problemes més importants i urgents de solucionar. En el cas concret del nostre itinerari vam visitar el Museu, la Casa de la Vila, el CAP i la Biblioteca. Dos d'aquests edificis, el Museu i la Casa de la Vila, són edificis rehabilitats, amb els problemes i limitacions que aquest fet comporta. De totes maneres ambdós disposen d'ascensor adaptat, el que permet l'accés a les diferents plantes dels edificis. Una altra de les millores ha

estat la nova configuració de la Plaça de la Vila, que permet accedir tant a l'Ajuntament com a l'Església a través d'un recorregut sense graons. En el cas del Museu també es disposa d'un servei amb l'accés adaptat. Aquest fet, ens comenten els tècnics, és d'una gran importància, ja que representa un grau d'autonomia important per a persones amb mobilitat reduïda. La mancança principal del Museu és la de no disposar de barres en el WC.

El CAP és segurament una de les construccions més ben adaptades de la Vila. Disposa d'ascensor, rampes i també de serveis adaptats per gent amb cadira de rodes. El problema, segons ens comentava un dels seus tècnics, és que la rampa d'accés al semisoterrani és relliscosa tot i les bandes antilliscants del terra. Altres serveis públics, com poden ser la Llar de Jubilats i el Poliesportiu, s'han anat adaptant. Un cas paradigmàtic el constitueix la rampa d'accés al poliesportiu, on durant anys els usuaris amb cadira de rodes no hi podien accedir i on encara resten per adaptar els serveis.

L'EDIFICI DE CAN CORNET

Pel que fa a l'edifici de Can Cornet (encara en construcció, pel que fa a bona part dels serveis que ha d'acollir) constitueix actualment un dels punts

negres pel que fa a barreres arquitectòniques. Els responsables tècnics municipals ens comenten que "està prevista la construcció d'una rampa i una barana fins a la porta. Per altra part l'edifici de Can Cornet és un edifici històric, ple de nivells i preexistències. Quan estigui acabat, evidentment, tindrà un ascensor. I per tant restarà adaptat, fins i tot en el cas de la sortida d'emergència pel sector de la riera". El fet, però, és que des de la inauguració de la Biblioteca, ara fa més d'un any i fins avui, les persones amb cadira de rodes, si no van acompanyades, no poden accedir a la Biblioteca. A grans trets aquests constitueixen alguns dels problemes a què s'han d'enfrontar algunes persones que viuen o fan estades a la nostra Vila. En aquest sentit cal reconèixer que la feina que

s'ha fet fins ara ha estat important, però evidentment encara queda molt per fer. És important que tots plegats ho tinguem en compte, ja que la qualitat de vida és un dret per a tots els ciutadans. I això per descomptat no afecta sols a l'administració pública. Cal dir que, si bé la situació dels espais públics pateix importants mancances, en el món d'establiments privats, comercials o d'oci aquesta situació encara està molt pitjor.

ANNA FELIPE I VILLALOBOS
JORDI GOÑI I SANSANACH
JORDI TURA I MASNOU

Col·labora:
ASSOCIACIÓ MONTSENY
GUILLERIES

Quan en el món educatiu el més important és la continuïtat en el treball diari, resulta difícil triar activitats per destacar-ne alguns elements a la revista. Tot i això, per aquest número, els centres educatius ens han fet arribar algunes notícies per la seva singularitat que pretenen ser un estímul i un complement educatiu dintre de la quotidianitat dels processos d'ensenyament-aprenentatge.

UN DIJOUS DIFERENT

Aprofitant la diada del Dijous Llarder l'Institut Montsoriu va organitzar activitats lúdicoesportives i

de contacte amb la natura que han comptat amb una significativa subvenció de l'AMPA.

Més de 200 alumnes d'ESO acompanyats pels seus professors varen anar d'excursió als cims del Montseny. Quatre autocars i un parell de vehicles de suport varen sortir a quarts de deu del matí en direcció a Santa Fe.

Els nois i noies de segon cycle varen caminar del Coll de Bordoriol fins el Matagalls passant per coll Pregon. Els de primer cycle varen iniciar el seu recorregut a peu a la Font de Passavets i es varen enfilear a través de la fageda fins al cim del Turó de

l'Home. Després de dinar, els dos grups es varen retrobar a Santa Fe on es varen tornar per veure l'audiovisual de *Les quatre estacions al Montseny* i finalment retornar a casa.

Va ser una jornada completa on no va faltar-hi ni la neu. Però per neu, la que varen trobar a La Massella els alumnes de postobligatori (Batxillerat i Cicles formatius), on varen a anar a esquiar el mateix dijous i l'endemà divendres.

Ben segur que serà un dia que molts recordaran sempre, com és motiu de record la pujada de l'any passat al Castell de Montsoriu. Coincidint amb l'aniversari, s'ha mostrat durant unes setmanes al rebedor de l'institut l'exposició *El Castell de Montsoriu la recuperació del nostre patrimoni* cedida pel Museu Etnològic del Montseny - La Gabella i els Amics del Castell de Montsoriu.

J.P.
IES Montsoriu

ACTIVITATS ESCOLARS COMPLEMENTÀRIES

El CEIP Dr. Carulla, complementàriament a les activitats reglades, organitza sortides i/o colònies i la celebració de les principals festes que s'escauen en el període lectiu.

Amb les sortides i colònies es pretén afavorir l'aprenentatge significatiu apropant l'alumne a la realitat dels temes que treballa a classe, així com crear dinàmiques que tinguin en compte la vessant lúdica i la convivència.

A principi de curs, el Consell Escolar del Centre, aprova una sortida per trimestre de cada grup-classe a més de les que es presenten de manera puntual, segons campanyes o ofertes del Consell Comarcal i la Diputació. Per aquest curs s'han realitzat o bé es té previst realitzar les següents sortides:

Les classes de P-3 i P-4 van anar, a principis de desembre, a la Fira de l'Avet d'Espinelves per preparar el tema del Nadal. A P-5 es van introduir en el món de la ciència visitant el Clik

del Museu de la Ciència. Tot l'alumnat d'Educació Infantil ha anat a Girona per començar a descobrir els museus d'Art i del Cinema i durant el tercer trimestre es posaran en contacte amb la natura a l'escola granja "La Farga" els de P-3 i a les colònies de Can Ramió els de P-4 i P-5. Seguint amb la línia de descobrir l'entorn més proper les classes de 1r. van gaudir d'un dia a l'escola de la natura de Viladrau i les classes de 2n. van visitar el Museu de La Gabella.

Aquest Cicle Inicial també ha anat a Barcelona per treballar el zoològic els de 1r. i els transports els de 2n.; durant el tercer trimestre treballaran els animals marins amb una visita a l'Estartit els de 1r. i a l'Aquàrium els de 2n. Els de 3r., per complementar l'estudi de la ciutat, van visitar Girona amb un exhaustiu recorregut pel barri antic i una visita al Museu del Cinema, també han anat als estanys de Sils i a l'abocador comarcal per treballar temes de Naturals i mediambient. A final de curs aniran a

L'Armentera, Sant Martí d'Empúries i L'Escala per tal de conèixer les característiques de pobles diferents de nostre.

Com que a 4t es treballa la comarca, es fan tres recorreguts per les zones més diferenciades de la Selva en els quals es visiten la majoria dels pobles i es comproven els aspectes físics que s'han estudiat a classe: El primer trimestre a la zona Nord, el segon trimestre a la Plana i el tercer trimestre a la Costa. Els alumnes de 5è., com cada any dintre el programa "Viu el Parc", han realitzat un seguit d'activitats dedicades a conèixer el Montseny. Per reforçar el seu coneixement de Catalunya han fet una sortida a Collbató i a Montserrat i a final de curs aniran als Aiguamolls de l'Empordà per treballar, a la vegada, temes de naturals. A 6è, a més de la primera sortida de treball a diferents museus de Banyoles i Olot i de la tercera a l'Escola del Mar de Calella de Palafrugell per treballar l'ecosistema marí, han pogut gaudir d'una setmana d'esquí

a Andorra com a viatge de final d'etapa de Primària. Els alumnes de 4t. i 5è. han participat a la campanya que organitza la Diputació de "La sardana a l'escola" amb un curset de 10 sessions i per aquest motiu han assistit a la jornada de cloenda que s'ha celebrat a Girona. Els alumnes del Cicle Superior per complementar l'estudi de la Llengua anglesa aniran al teatre en anglès a la ciutat de Vic. Cada curs celebrem 4 festes: La castanyada dedicada principalment a activitats relacionades amb temes de la natura a la tardor, que alterna, en el proper curs, amb la celebració del Nadal. El Carnestoltes, festa totalment lúdica, la preparació de la qual ens permet treballar la llengua amb l'elaboració dels diferents discursos i la plàstica amb les disfresses. Sant Jordi en la seva vessant més cultural dels diferents aspectes literaris. Final de curs a càrrec de l'AMPA de l'escola.

MARIA MORERA

Cap d'Estudis

Col·legi Públic CEIP Dr Carulla

Alumnes de primer al Zoo.

Fotos: MA Benavent i Laura Masferrer

TALLERS DE PLÀSTICA L'ART AL CICLE SUPERIOR

EL meu amic Van Gogh. D'aquesta frase que dona títol a una pel·lícula, sorgeix la idea d'aproximar els nostres alumnes a grans artistes del món de la pintura: Picasso, Van Gogh, Miró i Paul Klee han estat els autors treballats pels alumnes de Cicle Superior aquest segon trimestre. La idea era engrescadora i tot un rept. Durant els primers dies vàrem recopilar biografies, litografies, vídeos, ... fins aconseguir força material. Seguidament començarem a conèixer més a fons cadascun d'aquests grans pintors i després ja estàvem prou engrescats per començar a pintar. Els resultats van ser molt bons! Ara aquests artistes ja no eren simplement noms, fins i tot, ara els alumnes en reconeixien el seu rostre i

aspectes anecdòtics de la seva vida. Amb aquesta activitat vam voler introduir els nens i nenes en el camp de l'art plàstic i fer-los partícips de manifestacions artístiques, com és el cas de la pintura. La idea de treballar el llenguatge plàstic de la mà d'un artista conegut, té els objectius següents:

- Conèixer a fons la vida i l'obra d'un pintor, i així introduir l'alumne en aquest món i alhora fer-lo conscient de la seva sensibilitat.
- Desenvolupar el gust per la pintura per així poder valorar les obres d'art i proporcionar destreses i tècniques per estimular la seva creativitat i la llibertat expressiva.
- Analitzar i valorar les produccions pròpies, les

dels companys i les d'aquests grans genis de la pintura. Afavorir l'actitud crítica.

- Iniciar els alumnes en algunes de les manifestacions culturals del seu entorn visitant museus (Fundació Miró), exposicions de pintura i escultura, consultar llibres d'art, etc.

Hem fet un recull de la valoració dels alumnes sobre aquesta activitat:

- A mi m'ha agradat molt Miró perquè pintava quadres molt alegres i fàcils de dibuixar i pintar. Els quadres de Van Gogh, tot i que eren tristos i difícils de copiar, també m'han agradat molt. I encara falten altres pintors!
- A mi el que més m'ha agradat ha estat Van Gogh perquè fa servir tots els colors i fa moltes barreges.

- M'ha agradat molt tot. És molt divertit pintar dibuixos tan de Miró com de Van Gogh. I els dibuixos són molt bonics I hem après molt a pintar.
- A mi m'ha agradat molt fer Miró i Van Gogh perquè hem pogut treballar diferents colors.
- M'ha agradat molt perquè pintar és molt divertit, però també difícil. I sobretot imitar les obres d'aquests artistes!
- Ha estat una experiència molt bona perquè a més de pintar obres de Miró i Van Gogh, vam poder mirar pel·lícules sobre ells. Animeu-vos a pintar i a descobrir l'apassionant món de l'art!

LÍDIA TAYEDA I GENI DÍAZ
Tutores de Cicle Superior
Col·legi Vedruna

CONFECCIÓ DE CAPGROSSOS

Foto: arxiu Vedruna

Els alumnes de Cicle Mitjà del Col·legi Vedruna ens hem preparat per celebrar el Carnaval d'una manera diferent. Els altres anys havíem procurat fer un taller de màscares o bé titelles. També algun cop hem experimentat un taller de maquillatge en què els nens i nenes varen disfrutar molt pintant-se els uns als altres. A banda de tot això també sempre seleccionem un tema per fer-nos una disfressa en la que els materials que utilitzem no són més que paper, cartró, plàstic i

materials que podem reciclar. Enguany, ben engrescats, la disfressa s'ha esdevingut un capgròs! Primerament plantejarem fer-ne un cada quatre alumnes però ens vam anar animant, i hem acabat dissenyant un capgròs per a cadascú. Ens hem dedicat de ple a fer-los i realment ens han quedat d'allò més bé. Els resultats els veieu a la foto.

MARIONA ROVIRA
MARTA ROSELL.
Tutores Cicle Mitjà
Col·legi Vedruna

LA PEDAGOGIA DE L'AMOR

“No podem estar d'acord en què l'analfabetisme és una malaltia, perquè veritablement el malalt és el transmissor d'aquest mal. El malalt és la societat que transmet, per això pensem que això ha de ser un acte d'humanisme, no solament a Nicaragua sinó que en l'àmbit mundial. Perquè la veritat és que l'analfabetisme creat per la societat és una estratègia dels set poderosos per aconseguir grans guanys i mantenir al món enganyat”

ORLANDO PINEDA, *La Pedagogia del Amor en Nicaragua*, Edita AEPCFA, Barcelona 1999

BIOGRAFIA

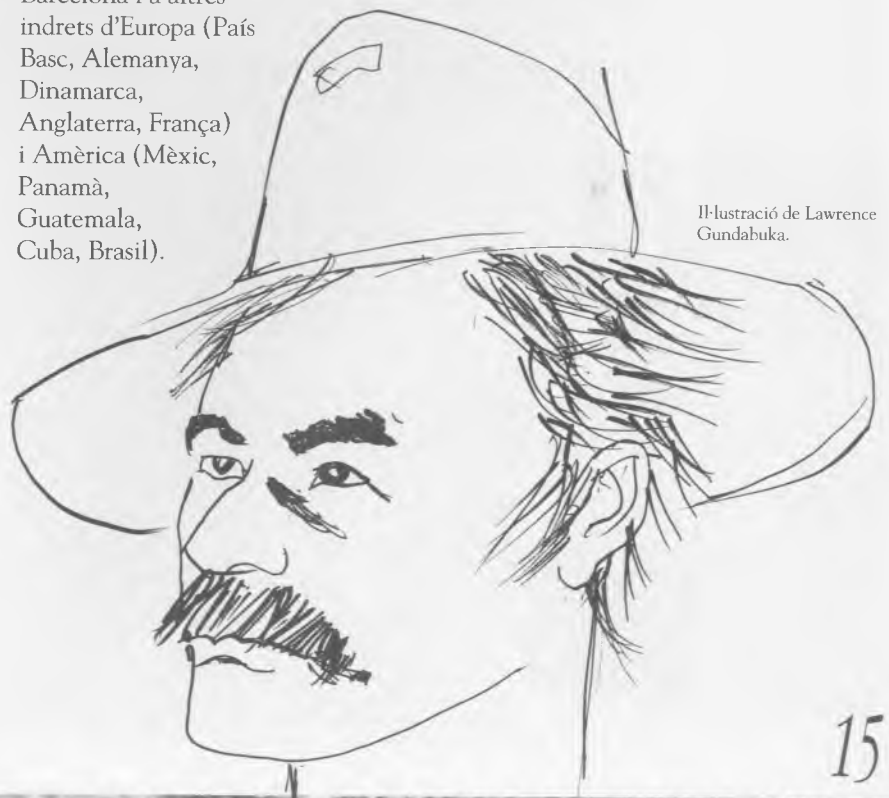
El passat 6 de març Arbúcies rebé la visita d'una persona vinculada a la solidaritat i a l'educació a Centreamèrica: Orlando Pineda, mestre Nicaraguenc nascut al 1945 i actiu al FSLN des que hi ingressà l'any 1967. Dos anys després, inicià l'alfabetització de les comunitats mestisses, *sumas i miskitos* en els pobles de la Costa atlàntica. Va esdevenir coordinador de les campanyes de la *Cruzada Nacional de Alfabetització* en el departament de la Costa atlàntica central que va aconseguir l'eradicació de l'analfabetisme de 200.000 camperols amb l'ajut de 7.500 brigadistes. Va formar part del grup de pedagogs que varen elaborar la Cartilla i dissenyar la metodologia per ensenyar a llegir als *criollos, misquitos, ramas i zumos*. L'any 1982 va ser destinat a Río San Juan, regió fronterera amb Costa Rica on hi havia un 96% d'analfabetisme. Amb la coordinació del Mestre

Pineda, 800 mestres de la zona van treballar intensament. Cinc anys més tard, l'índex havia baixat al 3'77% malgrat els contratemps de la guerra provocada per la Contra finançada pels EUA, la pobresa i les dificultats de transport. Les accions coordinades per Pineda van rebre dos premis de la UNESCO i l'any 1989 va ser nomenat assessor nacional d'Educació. Després de perdre les eleccions el FSLN l'any 1990, Pineda fundà la *Asociación de Educación Popular Carlos Fonseca Amador*, que onze anys després continua la tasca d'alfabetitzar el poble de Nicaragua, ara amb un èxit molt més reduït ja que no compta amb els mitjans i el suport necessaris perquè no hi ha voluntat política d'eradicar l'analfabetisme. El mestre Pineda, després de 33 anys de treballar per l'Educació popular a Nicaragua, repeteix sovint que és millor estar directament en contacte amb les famílies nicaragüenques i per això no ha acceptat ser diputat ni altres càrrecs públics. La

seva vocació la manifesta amb el lema que guia la seva acció: *Vivir para la educación y no de la Educación*.

Pineda no és la primera vegada que viatja a Catalunya, però sí a Arbúcies. En aquesta ocasió venia amb motiu del 25 aniversari de l'Escola d'Adults de Salt acompanyat per Sebas Parra. En altres viatges anteriors havia fet conferències pedagògiques a Barcelona i a altres indrets d'Europa (País Basc, Alemanya, Dinamarca, Anglaterra, França) i Amèrica (Mèxic, Panamà, Guatemala, Cuba, Brasil).

Ha estat convidat per la UNESCO a fer conferències a França, Cuba i Mèxic. Ha escrit 4 llibres: *Una escuela por la Paz, Y se ensuciaron las manos* (1988), *La montaña me enseñó a ser maestro* (1991) i *La Pedagogia del Amor* (1999) que a Arbúcies es pot adquirir a través de SOARPAL i actualment n'està preparant un cinquè que es dirà: *Los dos Caminos*.

Il·lustració de Lawrence Gundabuka.

PLÀTICA A LA GABELLA

Orlando Pineda va oferir una xerrada a la sala de conferències del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella. Amb el característic barret camperol que ja forma part d'ell mateix. Amb la parla pausada i clara, veu potent i modulada, dret, caminat d'un costat a l'altre amb gesticulació alhora suau i enèrgica, avançant i reculant pel passadís lateral de la sala que esdevingué una aula. Amb una mirada càlida i penetrant, deixant reposar la mà sobre l'espatlla d'alguna persona assistent, talment com ben segur ho fa amb els seus alumnes, anava desgranant la seva *plàtica* i exposant els seus arguments.

No va poder amagar la seva satisfacció per la presència a la nostra vila i en ella descobrir que compartia amb l'alcalde d'Arbúcies el reconeixement de l'Ordre Carlos Fonseca de la qual només cinc persones viues en gaudeixen. Per emmarcar la seva acció primer va exposar el context social i polític actual de Nicaragua on ha tornat a augmentar la pobresa i l'analfabetisme. Les seves paraules expressaven l'enyor de les tasques realitzades i la tasca feta i la recança per les pèrdues socials (terres dels camperols, escoles, sanitat) després d'haver lliurat el poder. Però també se'l veia una persona amb esperança davant el futur per la

possibilitat de guanyar les eleccions i de retornar per mitjà de les urnes i possibilitat de desenvolupar nous projectes d'alfabetització. Va recordar que els problemes actuals de Nicaragua no són un fet aïllat i els va situar en el marc de l'explotació que pateixen les persones i els recursos de la terra que porten com a conseqüències pobresa, desertització, canvi climàtic, etc. Problemes la solució dels quals passen per les prioritats de sempre: educació i principalment l'alfabetització, però no només una alfabetització mecànica sinó que doti als homes i dones del poble d'eines per poder llegir el

seu entorn polític, econòmic i social, amb educació i salut preventiva per a tothom i oferint coneixements als camperols per a millorar la producció i així viure en unes condicions dignes. Per això també cal una postalfabetització, basada en un model que té per eixos l'educació, la salut, la producció i la defensa del medi ambient. Sempre en un context real, no ensenyant paraules sense sentit, sinó a partir de les vivències i de les necessitats quotidianes, reflexionant a partir de l'acció, a l'estil del gran pedagog Paulo Freire. Les seves bases es fonamenten en una pedagogia entesa com un diàleg horitzontal entre teoria i pràctica, un diàleg entre els tècnics pedagògics i el poble, una pedagogia nodrida d'humanitat i no dogmàtica, útil en el context on ha nascut, construïda entre tots el implicats: el poble camperol, els joves, les dones, els homes i els tècnics... Una pedagogia multiplicadora de consciències que ensenyi a ser crítics amb tot allò que causi mal a la humanitat i defensar els drets d'indígenes que forneixi d'estratègies econòmiques que potenciïn l'associativitat econòmica entre la gent poble. Per il·lustrar la seva intervenció va fer una defensa de la celebració del Dia de La Terra, o d'altres dates significatives, com a excusa per a lluitar contra

FET SOLIDARI

Des del mes de febrer d'enguany, SOARPAL (Solidaritat Arbúcies-Palacagüina) torna a editar el seu butlletí informatiu: "Fet Solidari". Es tracta del quart número d'aquesta publicació i, excepcionalment, consta de 12 pàgines perquè hi havia molta informació per transmetre ja que feia temps que no sortia cap edició del butlletí. En aquest número, hi podem trobar escrits sobre les dues darreres brigades (la de 1999 i la del 2000), informació sobre els diferents projectes que SOARPAL té en marxa en aquests moments, articles que ens parlen d'actes que s'han fet al poble (l'estada, du-

rant uns dies, de tres arqueòlogues *nicas* i la xerrada sobre el moviment estudiantil universitari a Nicaragua, així com també la presentació a la vila de l'Agenda Llatinoamericana) i diverses dades sobre les eleccions municipals a Nicaragua i, en concret, a Palacagüina, que es van celebrar el passat 5 de novembre de 2000. "Fet Solidari" es fa arribar a tots els socis de SOARPAL, però també es pot trobar en les parades que SOARPAL fa periòdicament. La intenció és que surtin tres butlletins informatius a l'any, amb l'objectiu de mantenir el poble d'Arbúcies i, molt especialment, els socis de l'entitat informats dels projectes que es duen a terme, dels actes celebrats en el marc de l'agermanament i de les notícies que arribin des de Nicaragua.

RUT RIBATALLADA

l'explotació, el canvi climàtic i la desertització, i no només per a conscienciar sinó també per a pressionar els responsables polítics perquè prenguin decisions i aprovin lleis en defensa del

medi ambient i fer possible un desenvolupament sostenible. Orlando Pineda va finalitzar la seva intervenció fent una crida a la solidaritat i convidant a

participar en futures campanyes d'alfabetització. *Luchar por la educación es luchar por la felicidad que se obtiene dando más a la humanidad. La felicidad no está en tener sino en dar.* I en

el seu llibre vol animar especialment els joves: *Los Jóvenes tienen la responsabilidad de alfabetizar el mundo.*

JORDI PUJADAS

UNA ESCOLA AL DESERT

El passat 27 de febrer de 2001 el poble sahrauí va celebrar el 25è aniversari de la Proclamació de la República Àrab Sahrauí Democràtica. El 1976, després que l'Estat espanyol abandonés les seves responsabilitats envers el Sàhara Occidental (colònia seva fins aquell moment) i que el Marroc ocupés la major part del país, el poble sahrauí havia d'assolir la doble tasca de fer front a una guerra i de construir un estat a l'exili, en campaments de refugiats enmig del desert. Ara, 25 anys després, els sahrauís segueixen patint la repressió en les zones ocupades i l'exili de la major part del seu poble als campaments; i ni tan sols la intervenció de l'ONU no ha aconseguit fer avançar, en els terminis establerts, el Pla de Pau i la celebració del Referèndum d'Autodeterminació. En aquest marc i a l'espera de la solució del conflicte, la secció territorial de l'ACAPS (Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí) a Arbúcies està treballant en un nou projecte: l'Escola d'Educació

Especial d'El Aaiún (EEEEA). La creació d'una escola d'educació especial per a nens i adolescents amb deficiències i malalties mentals a El Aaiún pretén donar resposta a les necessitats específiques dels infants i joves d'aquesta *wilaya* que pateixen les conseqüències de la situació política del seu poble i alhora certa marginació social per la seva condició de disminuïts. El projecte té una temporalitat d'un any (desembre 2000 - desembre 2001) i compta amb les aportacions de diversos ajuntaments i associacions com a fonts de finançament. L'ACAPS assumeix el projecte i la secció local d'Arbúcies, que va fer la proposta inicial, és la comissió de gestió i de seguiment de l'EEEEA. Pel que fa a la contrapart a El Aaiún, assumeix el projecte la Mitja Lluna Roja Sahrauí i es crea un Consell assessor i de seguiment del projecte, amb representants polítics, de salut i dels pares d'alumnes, entre d'altres.

Els objectius concrets del projecte, que té un pressupost total de més de 6 milions, són aconseguir que els nens i adolescents amb deficiències facin una vida al màxim de normalitzada. Així, es vol garantir la seva autonomia personal i social, l'equilibri psicològic, la integració en la vida familiar i de la comunitat, mitjançant l'aprenentatge d'hàbits, continguts escolars i normes de convivència i comportament. L'EEEEA s'ubicarà a l'Escuela de Mujeres Olof Palme d'El Aaiún i donarà

servei a 50 nens i adolescents, de 4 a 18 anys, dels 150 que hi ha a El Aaiún. Per això, si continua la situació dels refugiats, caldrà una ampliació del projecte. De moment, ja és als campaments part del material del projecte: algunes partides mitjançant el vol xàrter del 5 de desembre de 2000 i, la resta, amb la 7ª Caravana per la Pau que ja ha arribat als campaments de refugiats sahrauís.

Alumnes de l'escola de El Aaiún amb la mestra de la Unió de Dones Sahrauís.

ACAPS ARBÚCIES

Foto: ACAPS

VAQUES BOGES O BOGES

Ens hem conformat bevent aigua tractada, menjant alguna o d'altra verdura transgènica, carn tractada amb pinsos de creixement ràpid, qui sap si amb hormones, i el cas és que no ha passat gran cosa, bé, sí, no oblidem l'enverinament que van patir algunes persones fa anys per l'anomenat oli de "colza". Però ara, del 1996 cap aquí s'estant descrivint els primers casos de l'anomenada popularment malaltia de les vaques boges (encefalopatia espongiforme) que afecta a diferents països d'Europa. Aquest problema de salut pública, però també econòmic i polític està en la cresta de la informació diària i és per això que ens ha semblat interessant de tractar-lo una mica per veure com es reflecteix en el nostre entorn immediat.

Com a introducció aquí van unes quantes dades sobre la malaltia:

- L'Encefalopatia Espongiforme és la malaltia de Creutzfeldt-Jakob, l'espòrica clàssica es coneix des dels anys vint i és de distribució universal amb una incidència d'1 a 1'5 casos per milió d'habitants a l'any.
- A partir del 1996 apareix una nova varietat que es denomina Nova Varietat de la malaltia de Creutzfeldt-Jakob i que sembla tenir el seu origen en la ingestió de carn de vacum afectada per aquesta malaltia. S'apunta com a causa comuna de l'inici de l'epidèmia els suplementes dietètics dels pinsos amb farines i carns de xai que patien una ETT que afecta a les ovelles i cabres i que és coneguda

de fa més de dos-cents anys. Un cop és van infectar aquests animals va començar la cadena de la malaltia.

- El número de casos identificats en persones d'aquesta nova variant de la malaltia en data de l'1 de desembre del 2000 és de 87 casos al Regne Unit i 3 a França.
- No se sap el període d'incubació de la malaltia ni la dosi infectiva.
- A la nostra península, igual que a d'altres punts d'Europa s'han detectat animals afectats de modus anecdòtic, per tant el risc en persones és baix però no inexistent. Així ho hem de considerar si tenim en compte que al Regne Unit han entrat uns 750.000 animals a la cadena alimentària.
- L'eficàcia de les mesures que s'han pres a l'Estat espanyol com la

prohibició al 1994 de la cria amb farines càrniques i l'embarg de la carn britànica serà determinant.

La producció ramadera al nostre municipi no ha estat mai important. Actualment i bàsicament, trobem dues persones, les dues joves i amb gran empenta, que es dediquen a la cria i venda de vedells per carn: Als vorals de Joanet, al mas de Riudecós, trobem en **Jordi Puigdevall i Miralpeix**. És l'últim ramader vingut al negoci. Podríem dir que, avui per avui, aquesta és una activitat encara experimental per a ell. Actualment té mitja dotzena de vedells. A Can Riera hi trobem en **Manel Coll i Taberner**. Aquest jove casat i amb un fill compagina les feines al bosc amb la cria de vedells. Tots dos tenen un sommi en comú: poder viure del seu bestiar. Però volen fer-ho dignament. Per això en els seus paràmetres només hi cap un concepte, l'engreix el més natural possible dels animals. Ambdós utilitzen les pastures com a base per a l'alimentació dels vedells. Són tossuts en els seus objectius però també són conscients de les dificultats inherents a la seva feina i a l'hora de parlar de la problemàtica plantejada en el sector són molt clars. La crisi els ha afectat directament ja que la poca demanda de carn ha fet baixar els preus d'uns mesos

Jordi Puigdevall amb el seu ramat.

ERIA EN L'ALIMENTACIÓ?

ençà i això els fa perdre diners. La Unió de pagesos ha explicat que a Catalunya fa poc que una vaca es pagava a 150.000 pessetes i ara costa de vendre al preu de 50 o 60.000. El vedell petit es paga a unes 10.000 per contra de les 40.000 d'abans. Ha baixat el preu de la carn però ells continuen alimentant el seu bestiar de la manera més correcta possible (pastura a l'estiu, herba a l'hivern i complements de sals i vitamines). Després de comprar les vaques acompanyar-les en el seu creixement, ajudar-les a parir...quan han de vendre el vedell, el negoci no els és rentable. A part dels problemes que els està causant la crisi molts petits ramaders com en Manel que té 20 vaques, es troben amb d'altres complicacions. Per obtenir una subvenció que dóna la Generalitat a cada vaca ha de tenir prèviament el que s'anomenen drets, un per a cada cap de bestiar, però fa molts anys que ja no se'n donen. Si els vol els ha de comprar a un propietari privat que, per exemple, vulgui deixar l'explotació ramadera. Un dret val 115.000 pessetes i la subvenció que et dóna la Generalitat no t'arriba fins al cap de dos anys i ronda les 27.000 pessetes. L'altra és que la seva integritat se'ls posa a prova sovint perquè reben visites de cases de pinsos de preus baratíssims farcits de *clenbuterol*.

Tal com es veu el panorama és desesperençador ells no poden alimentar el bestiar amb pinsos adulterats, però per altra banda els venedors n'ofereixen perquè la seva fabricació no està prohibida. Que la Generalitat doni drets de vaques a en Manel és molt difícil perquè fa anys que no ho fa, tot i així ell continua lluitant i posant recursos en contra. I al cim de tot aquesta gran llosa que és la malaltia de les vaques que ha fet baixar els preus. Però com amb totes les coses hi ha una possible solució i és que puguin vendre la carn al preu real. Els consumidors haurien d'estar d'acord en pagar un xic més per productes com aquest de gran qualitat. La vedella que produeixen es ven en el mateix poble d'Arbúcies i això és bo de saber, especialment pels amants dels bons filets. Quant al mal de les vaques boges tant de bo se solucionari de pressa el problema perquè sembla que en pot arribar un altre. El 9 de gener del 2001 el *The New York Times* publicava l'increment de l'ús d'antibiòtics, 50% més que l'any 1985, del menjar i aigua de les vaques, els porcs i l'aviram. Aquests fàrmacs s'administren en petites dosis a les granges no per curar malalties, sinó per fomentar el creixement amb menys menjar i prevenir infeccions derivades de l'apilament d'animals en espais reduïts.

Manel Coll amb el seu fill Manel.

Foto: Alfons Casado

Primer va ser la malaltia de les vaques boges, més tard ha estat la febre aftosa la que ha afectat als porcs i ovelles per on més haurem de passar per adonar-nos de les limitacions que imposa la natura. Aquests últims episodis estant posant damunt la taula un debat, jo m'atreviria a dir, crucial per al primer món. Polítics i empresaris es veuen obligats a caminar per la corda fluixa mentre deixen entreveure el debat sobre l'actual model de societat

que tenim, basat en el desenvolupament de la tecnologia i en el sistema capitalista. És indubtable que a mesura que augmenta el nostre desenvolupament també ho fan els nous reptes que s'han de superar. La nostra dependència de la tecnologia encara no és capaç de solucionar alguns problemes bàsics per a la població. Respirar, veure o simplement viure s'està convertint en un luxe, ja no tan sols al tercer món.

BEGO URQUIZA I AULET

D'una forma inevitable hem estat absorbits per l'era digital: la de la societat de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Aquest canvi irreversible suposa, ja ara, una sèrie de noves oportunitats i transformacions del mercat laboral. Davant les dissensions i pessimismes dels defensors de la *vella economia* (les empreses tradicionals de la transformació de matèries primeres), emergeixen una sèrie de noves ocupacions que busquen aliances amb el jovent –aquell qui tingui la preparació suficient com per enfilar-se al *tren d'alta velocitat* (TAV) de la *nova economia* (la de les empreses que treballen amb els bits que porten la informació d'un lloc a un altre) –.

LA PARADOXA DE LA VELLA EUROPA

Tots hem sentit a dir que a Europa hi ha manca de professionals especialitzats; però sabem que a tot el continent hi ha 15 milions de persones a l'atur; i, a més, sembla que la immigració arriba perquè les empreses d'aquí els falta gent per ocupar. Allò que sembla una paradoxa no ho és.

El mercat laboral s'adapta a les noves necessitats de la societat. Per això, hi ha algunes professions tècniques que cada cop tenen més importància i en canvi poques persones han adquirit encara una bona formació per dedicar-s'hi. D'aquestes cal destacar les derivades del medi ambient, l'educació social i les noves tecnologies.

Entretant, les persones a l'atur busquen ocupar llocs de treball de l'empresa tradicional pels quals moltes

multinacionals han destinat a altres zones del món on la mà d'obra és més barata i menys regulada salarialment. Penseu sinó perquè l'empresa Telefònica oferirà els seus serveis d'informació a Tànger (Marroc) on les teleoperadores li suposaran uns costos extraordinàriament inferiors que a la península i això ho podeu fer extensiu en altres sectors: el tèxtil, el metall, l'alimentari, l'electrònic, les manufactures...

Cal afegir que hi ha moltes ocupacions que van devaluant-se amb el temps. Hi ha menys persones indígenes disposades a treballar en ocupacions que no precisen massa formació i que comporten alts nivells de precarietat laboral, i que persones immigrants les aprofiten per introduir-se al món laboral occidental. Els temporers en l'agricultura o el món de la construcció són actualment sectors ocupats per nouvinguts.

Els joves han de pensar en noves ocupacions. Les demandes emergents de la societat d'atenció a la gent gran, a discapacitats i a minories ètniques han incentivat molt la figura de l'educador social. La necessitat de respectar el medi ambient han fet aparèixer figures com el gestor mediambiental, el de deixalleries o el de l'educador ambiental. En el món de noves tecnologies, les especialitats amb més possibilitats d'inserció laboral són: els assessors en implantació de teletreball, els periodistes digitals i els experts en grafisme.

NO TOT SON WEBS I XATS

En el món de les noves tecnologies les etapes professionals es cremen molt de pressa i la demanda supera de molt a l'oferta. Les noves empreses es queden qualsevol estudiant amb uns mínims coneixements informàtics. Joves entre 24 i 26 anys, sense experiència laboral, però amb coneixements d'*html** (encara que poc consolidats), ocupen càrrecs directius a les empreses, amb sous alts i amb un treball de molta pressió. Després les empreses s'adonen que el jove no satisfà el perfil que buscaven. Hi ha una sobrevaloració de les capacitats d'aquests joves, s'originen situacions d'estrès que acaben amb l'acomiadament del jove. Per tant, es produeix un canvi de feina molt sovintejat però sense arribar a formar-se suficientment en res.

Com és que les empreses agafen gent amb poca experiència i poca capacitat? Com que no saben quin resultat els pot donar, sempre prefereixen algú que en sap una mica que el que no en sap gens. Per tant, quan un jove fa un curs de 50 hores de *html*, *java* o d'*ASP* té moltes expectatives de trobar feina ràpidament i cobrar un bon sou. Però les situacions d'èxit superen poques vegades les de fracàs. Una cosa és saber muntar pàgines web i l'altra exercir de cap de projectes d'Internet que treballi per un servei d'una empresa important que ha apostat per desviar els serveis a

Les empreses utilitzen la xarxa per mostrar els productes i contactar amb nous treballadors.

(*) sí aquells qui saben crear una senzilla pàgina web amb el llenguatge dels *hipervincles*.

AMICS I ENEMIGS DEL TELETREBALL EN LES TIC

NOUS AMICS

- Agilitat que aquestes tecnologies faciliten a qualsevol lloc (immediatesa d'accés a la informació, el servei de localització de *waps*, ordinadors portàtils...).
- Associació de treballs a la xarxa (diferents professions es troben treballant conjuntament).
- Potencien noves maneres de treballar (el treball en equip).
- Formació permanent que ofereix la xarxa per entendre i conèixer el món.
- Llibertat d'horaris perquè no cal el treball presencial.

NOUS ENEMIGS

- El temps que cal dedicar a la xarxa (perill d'estrès per la no desconnexió entre el temps de treball i el de l'oci)
- El mercat laboral global (els tipus de contractes per la xarxa no tenen normatives transnacionals que els protegeixin)
- Costos associats a la llar (la casa haurà de convertir-se per connectar-se al món amb una sala multimèdia). Això suposa un estalvi per l'empresa qui contracta i un cost per al treballador.
- Individualització de la responsabilitat del treball (pèrdua de relació entre treballadors).

la xarxa. I ja se sap, si el règim de contractes és precari i no es respon a expectatives, el jove és acomiadat. O, si el jove no aguanta, canvia de treball com de camisa, per petites diferències de diners, per un càrrec més atractiu, on tindrà una targeta de visita o per ser una empresa de moda entre els amics.

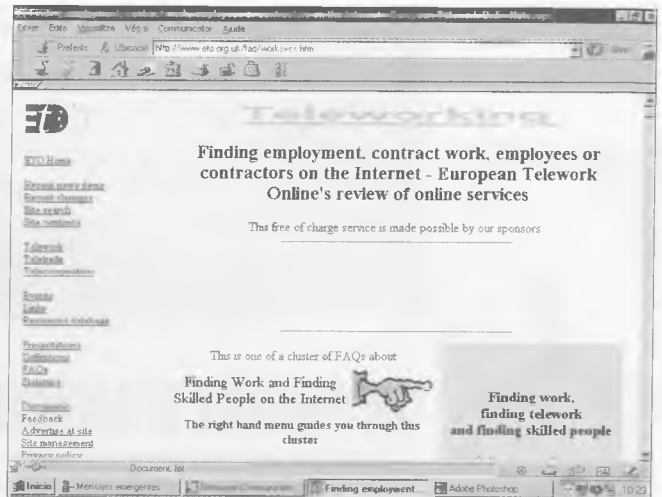
LA NOVA INDÚSTRIA EXIGEIX L'ÚS DE L'ORDINADOR I LA CONNEXIÓ A LA XARXA

Catalunya presenta el percentatge més elevat de persones connectades a Internet de tota la península, i està per sobre de països com Itàlia o França. Així i tot encara es troba lluny de les xifres dels Estats Units, Canadà o Noruega. L'esforç per fer accessible la xarxa de les TIC per tot Catalunya serà aviat una realitat gràcies a plataformes com Localred, Menta o altres serveis d'operadores de telefonia. Serà aleshores que creixerà ràpidament un nou sector productiu basat en el bit. A Catalunya en molts pocs temps ja han començat a funcionar una xarxa de

petites empreses digitals i que configuren una nova llista de noves professions: assessors i consultors de noves tecnologies, coordinadors de continguts, directors de projectes multimèdia, periodista digital, dissenyador de pàgines web, *sysop*, majordom de *listservs*, *webmaster*, *postmaster*, etc. Són professions que s'especialitzen al màxim dins les TIC i que no diferirien massa de les tradicionals sinó fos perquè la seva principal eina de treball és l'ordinador i la xarxa.

Les noves professions que apareixen són possibles quan la xarxa està disponible i funciona correctament. És aleshores quan podem parlar del teletreball, és a dir, podem fer aquelles activitats tradicionals que necessita qualsevol empresa però a distància (sense anar a la fàbrica o a l'oficina). No és imprescindible ser en un lloc determinat per fer aquestes feines assignades ja que és possible comunicar-se i lliurar els seus resultats a través de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) havent afegit en el procés un valor econòmic. El teletreball es pot fer des de casa (teletreball sedentari) o mentre es viatja (teletreball nòmada). Moltes funcions comercials, educatives, de màrqueting o, fins i tot, creatives són ja avui viables amb aquest treball a distància.

Les ofertes de teletreball a Europa: www.eto.org.uk/work

“Ja s’ha passat de la “força-treball” a la “força-ment”. Europa, però, no ha de ser tan burocràtica i ha de reconèixer la importància de la ciència i la tecnologia, bo i accelerant i desenvolupant la seva estructura.”
ALVIN TOFFLER autor de *La tercera ona* (1980)

Aquest treball que s’ha batejat com treball en xarxa o treball mòbil permet desenvolupar en zones rurals, si es donen les condicions adequades, un ressorgiment d’oportunitats econòmiques i d’aquesta manera aturar les pèrdues de població. Un exemple en funcionament és el TeleVall de Ribes (un telecentre que permet la formació en l’ús de les noves tecnologies a residents a Ribes de Freser i als nous nuclis urbans). En tot cas, el teletreball s’entén com un factor de reequilibri territorial. És clar que molts sectors de població nascuts a zones poc poblades i amb perfils professionals o formatius qualificats han emigrat, per estudis o per treball, a les grans ciutats per accedir a llocs de treball adequats a les seves expectatives. Ara la implantació de les TIC a les empreses donen l’oportunitat de treballar més a prop de casa on la qualitat de vida del treballador pot ser més elevada que en alguns centres urbans.

TOMÀS MORÉ

Arbúcies finalitza l'elabo

El procés d'elaboració del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat (PALS) d'Arbúcies, document bàsic de l'Agenda 21 Local acaba de finalitzar. Després de l'elaboració d'una àmplia anàlisi i diagnosi de l'estat actual i tendències de la vila, la proposta d'un Pla d'Acció, la seva discussió pública i la formulació tècnica posterior del Pla, la vila disposa ja d'una eina per impulsar el desenvolupament sostenible. És l'hora de treballar i executar les accions per part de tots els implicats.

UN PROCÉS D'ANÀLISI I PLANIFICACIÓ LLARG I INTEGRADOR

Després de prop d'un any i mig de gestació, finalment disposem ja del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat d'Arbúcies redactat i pendent de començar a implantar.

Al llarg d'aquest llarg procés, divulgat periòdicament a través de la revista PERXADA s'han realitzat treballs tècnics i de participació ciutadana estructurats en diverses fases de treball i considerant les diverses temàtiques vinculades al desenvolupament sostenible de la vila. Una primera fase de treball va permetre realitzar una àmplia recopilació i generació d'informació en relació a aspectes tractats al

PALS com els sistemes naturals, el planejament, la mobilitat, l'aigua, els residus, l'energia, el soroll, els aspectes socials i econòmics o la pròpia sensibilització i participació ciutadana. Destacaren en aquesta fase la realització d'un sondeig de percepció telefònic sobre l'estat del municipi, i una àmplia enquesta sobre mobilitat als vehicles de sortida o entrada a la vila.

Amb tot aquest conjunt d'informació s'elaborà un primer document de descripció i diagnosi de l'estat del municipi, i que en breu estarà disponible en el seu format definitiu per qualsevol ciutadà, entitat o centre educatiu de la vila.

A partir d'aquesta Diagnosi l'equip redactor va dissenyar una proposta inicial de Pla d'Acció, que una vegada contrastada amb els tècnics municipals va ser presentada i àmpliament discutida en forma de sessions de participació temàtica al llarg de la tardor passada.

Amb les aportacions de la ciutadania incorporades en la versió definitiva del PALS s'ha estat aprofundint per part de l'equip tècnic i Ajuntament en la definició de cadascuna de les accions, establint prioritats, calendaris, responsables i mecanismes de finançament. El Pla d'Acció s'ha recollit en forma d'un segon

document on es troben totes les accions i la seva descripció detallada, i que properament es presentarà públicament i de la que es procurarà fer una àmplia divulgació per tal que tota la població en pugui tenir coneixement i participar-hi.

El procés de l'Agenda 21 però continua, amb el Pla d'Acció redactat, s'inicia la fase d'implantació. Tal i com ha succeït en la seva redacció, Arbúcies és pioner en aquest procés a les comarques gironines, i per tant té davant el repte de continuar liderant el procés cap a la sostenibilitat.

UN PROCÉS PARTICIPAT

Prop d'un centenar de persones diferents a títol individual o com a representants d'entitats i sectors econòmics han participat en el procés de debat del PALS i anàlisi de percepció del municipi,

participació que ha enriquit la diagnosi i Pla d'Acció i ha integrat percepcions diferents de l'estat i necessitats d'actuació a la vila d'Arbúcies. Les aportacions realitzades, recopilades en forma d'actes

de sessions han pogut ser majoritàriament integrades en els documents finals, sigui en el de diagnosi o el del Pla d'Acció. És molt remarcable també l'enquesta telefònica realitzada que va permetre

considerar des de bon principi la percepció mitja que tenen els arbucienques i arbucienques de la seva vila i municipi. Aquesta percepció, degudament creuada amb les dades tècniques elaborades van

permetre realitzar una diagnosi més acurada i integrada, i per tant una planificació més adaptada a les necessitats específiques del municipi.

És destacable també, l'activa participació per part del conjunt de personal i tècnics municipals, que sempre han mostrat una disponibilitat i interès en

cooperar en els treballs i contrastar i millorar els documents que s'anaven elaborant, de forma que tant la Diagnosi, com especialment el Pla

esdevingués finalment un instrument el més útil i aplicable possible per impulsar el desenvolupament sostenible de la vila.

UN PROCÉS CONTINUAT, UN REPTA COL·LECTIU

Amb el PALS redactat, s'inicia sens dubte la fase més important del procés d'Agenda 21 Local, que no és un altre que la d'implantar el Pla i anar fent un seguiment continuat per part dels responsables tècnics i polítics municipals, així com per part de la ciutadania. Malauradament, són molts els municipis on una vegada finalitzada la fase d'elaboració del Pla, el procés d'Agenda 21 s'ha quedat paralitzat o francament diluït en un conjunt d'accions discontinues i disperses. És l'hora doncs de canalitzar els esforços i recursos necessaris per continuar avançant en la implantació de l'Agenda 21 Local, i on més que la velocitat del procés interessa la seva continuïtat, més enllà de l'evolució de conjuntures econòmiques o polítiques que es puguin donar amb els anys.

Els representants polítics de l'Ajuntament, així com el personal tècnic són els primers responsables de dinamitzar i assumir per les

competències que tenen atribuïdes el desplegament del PALS. La sostenibilitat però, ni es pot ni interessa deixar-la a les mans solament de l'administració. És massa important per tots i per les futures generacions que no estan aquí per poder decidir, i n'estem directament vinculats a través de les accions que fem de forma quotidiana com a ciutadans i en la nostra activitat laboral.

En aquest sentit, la implicació de la població i el conjunt d'agents socials i econòmics és cabdal en la implantació efectiva del PALS, i n'és especialment important que pugui arribar a crear un òrgan de participació estable que en faci un seguiment del desenvolupament del procés i garanteixi i impulsi així la seva efectiva implantació.

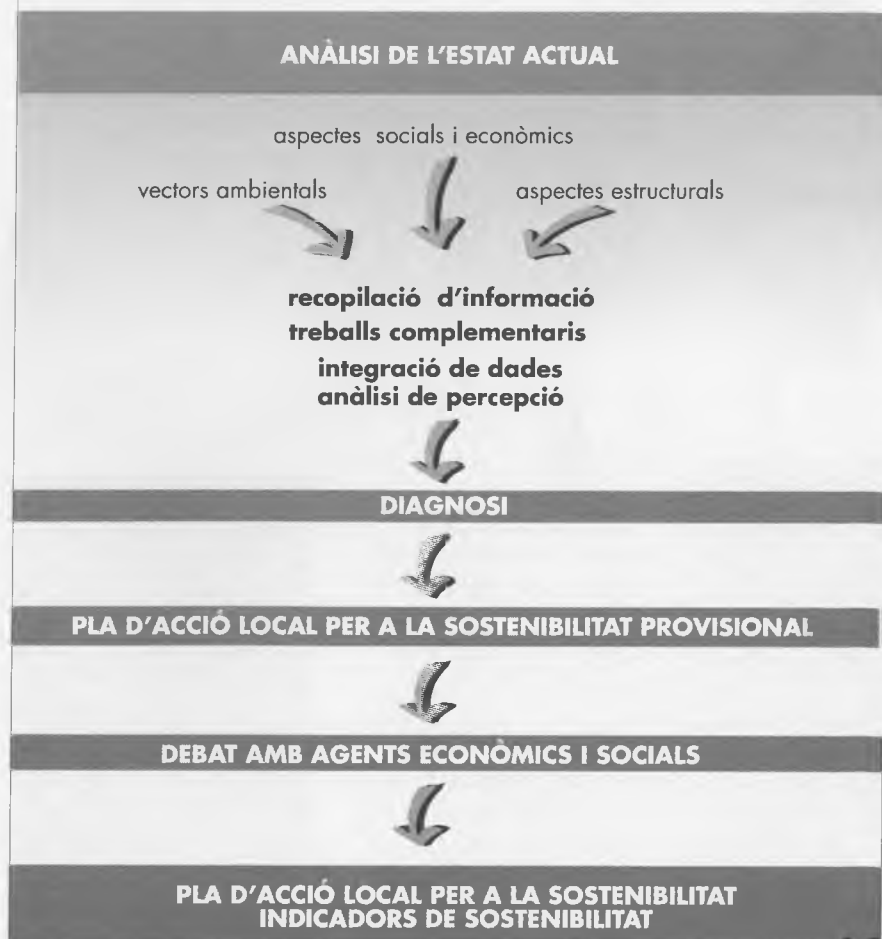
Com a coordinador de l'equip redactor del PALS em resta solament transmetre la nostra satisfacció d'haver pogut contribuir des de les nostres possibilitats en l'inici d'aquest procés a la vila d'Arbúcies, agraint

sincerament la participació i cooperació mostrada per part de tot el personal i polítics municipals, vilatans/es, entitats i empreses en el

desenvolupament dels treballs. Salut i sostenibilitat.

DAVID PON
MINUARTIA. *Estudis Ambientals*

PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT D'ARBÚCIES

EL PLA D'ACCIÓ LOCAL

1. PRESERVAR LA BIODIVERSITAT I EL PAISATGE DEL CONJUNT DEL MUNICIPI

Reconeixent els excepcionals valors naturals dels que disposa el territori, aquesta línia té com a objectiu potenciar la conservació de la biodiversitat i el paisatge en el conjunt del municipi, i alhora reforçar el dret de tots els arbucienques i arbucienques a gaudir d'un entorn natural i un paisatge en bon estat.

Dins del conjunt de zones o elements valuosos o que presenten problemàtiques específiques associades figuren particularment els diversos sistemes aquàtics que trobem a Arbúcies i per aquest motiu es dedica un programa íntegrament a realitzar propostes en aquest àmbit.

El manteniment de les activitats tradicionals, algunes d'elles amb components culturals, s'associa a una bona gestió dels valors naturals i paisatgístics en el conjunt del terme. El segon programa d'actuació incideix en diferents àmbits d'aquestes activitats.

Un tercer bloc de propostes es refereix a l'ús social de l'entorn natural, ús que podria anar augmentant en el futur i arribar a tenir un efecte contraproduent sobre els valors que han provocat l'atracció dels visitants; el tercer programa té una intenció preventiva en aquest sentit.

Les implantacions urbanístiques i les noves infraestructures són actuacions amb incidència important sobre el paisatge i els sistemes naturals del municipi, i constitueixen peces permanents que s'introdueixen en el territori. Es dedica un quart programa a realitzar propostes en relació a actuacions urbanístiques, als efectes de la modificació de la Llei del Sòl, i a diverses infraestructures. D'altra banda, l'existència del Parc Natural del Montseny és un fet que singularitza el municipi i li subministra la possibilitat d'utilitzar eines i recursos que afavoreixin tant la preservació dels valors naturals i paisatgístics com el desenvolupament rural. El cinquè programa inclou propostes adreçades a interaccionar amb el Parc. Finalment, es proposa educar els escolars d'Arbúcies sobre els valors del patrimoni natural com un element clau per millorar la relació dels arbucienques i arbucienques amb el seu entorn.

Programes d'actuació

- 1.1 Mantenir en bon estat els ecosistemes aquàtics
- 1.2 Impulsar actuacions de millora d'hàbitats i de conservació de la flora i la fauna vinculades a les activitats tradicionals
- 1.3 Prevenir efectes indesitjats a causa de l'increment d'ús social de l'entorn rural
- 1.4 Minimitzar els impactes d'actuacions urbanístiques i de noves infraestructures

1.5 Aprofundir en les possibilitats que ofereix el Parc Natural del Montseny per a la millora del medi natural i el desenvolupament socioeconòmic del municipi

1.6 Educar els escolars sobre els valors del patrimoni natural del municipi

2. DISMINUIR LA INCIDÈNCIA DEL TRÀNSIT I IMPULSAR UNA MOBILITAT MÉS SOSTENIBLE

La necessitat quotidiana de desplaçament i la forma com aquest es fa són elements que incideixen directament en els hàbits dels ciutadans i ciutadanes. L'ús majoritari del vehicle privat té repercussions en els nivells de soroll, la qualitat atmosfèrica, l'ocupació de l'espai viari, el consum energètic, etc. El títol de la línia reconeix la necessitat de reduir la incidència ambiental del trànsit, actuant bàsicament sobre el vehicle privat, impulsant el transport públic i reduint les necessitats de desplaçament.

Els canvis d'hàbits en la mobilitat no poden ser resolts amb actuacions puntuals o inconnexes. Reconeixent aquest fet, el primer programa proposa un tractament integrador de la mobilitat en el conjunt de la vila amb la realització d'un Pla de Mobilitat que doni coherència a totes les

actuacions a desenvolupar. El segon programa afronta la promoció del transport públic en un marc supramunicipal, donades les característiques d'Arbúcies i dels desplaçaments dels seus habitants. De forma alternativa a l'ús del vehicle privat a la vila, el tercer programa s'adreça a fomentar els desplaçaments a peu i en bicicleta. Complementàriament, el quart programa té per objectiu reduir les necessitats de desplaçament mitjançant actuacions urbanístiques i de regulació d'activitats que afavoreixin la barreja d'usos en el teixit urbà.

Una part important de les millores en mobilitat s'associen a canvis en els hàbits adquirits per la ciutadania, i és per això que el cinquè programa s'adreça a promoure bons hàbits en la mobilitat, dins dels quals cal preveure comportaments més cívics en aquest àmbit. Els dos darrers programes s'adrecen respectivament a reduir conseqüències importants del trànsit de vehicles, com són el soroll, que a Arbúcies no és un problema globalment rellevant, i l'accidentalitat, sobre la qual cal fer atenció.

Programes d'actuació

- 2.1 Ordenar el trànsit i reduir l'ús del vehicle privat dins a vila
- 2.2 Impulsar l'ús del transport públic
- 2.3 Fomentar els desplaçaments a peu i en bicicleta

- 2.4 Impulsar formes urbanes que redueixin les necessitats de desplaçament
- 2.5 Promoure bons hàbits en la mobilitat
- 2.6 Disminuir el soroll originat pel trànsit
- 2.7 Prevenir els accidents de trànsit

3. DISMINUIR EL CONSUM D'AIGUA I MILLORAR EL SANEJAMENT DE LES AIGÜES RESIDUALS

L'ús sostenible de l'aigua constitueix sens dubte un dels principals reptes que té la vila, per la incidència que té en el conjunt de la ciutadania, les activitats econòmiques que s'hi desenvolupen i el manteniment dels ecosistemes. Afrontar aquest repte requereix necessàriament de la implicació de totes les parts de forma que es racionalitzi i optimitzi el seu ús en tots els sectors i es garanteixi el seu retorn a l'ecosistema degudament sanejada. El primer programa d'aquesta Línia es troba associat especialment als aspectes quantitius de l'ús que en fem de l'aigua, i respon a l'objectiu de reduir els consums i millorar la gestió de l'aigua dels diferents sectors d'activitat. S'incentiva així el control i l'aplicació de sistemes de reducció de consums d'aigua per a ús agrícola, l'elaboració d'un estudi detallat de consums i recursos a la conca amb

l'aplicació temporal d'una moratòria per evitar implantació d'activitat amb elevats consums d'aigua, la realització de campanyes de sensibilització, i la millora de la gestió de les xarxes d'abastament que permeti una millora en el servei al consumidor.

El segon programa es centra en els aspectes qualitius, i per tant en relació als tractaments de depuració de l'aigua una vegada ha estat utilitzada, de forma que es pugui reincorporar al medi natural sense ocasionar-ne impactes negatius. S'assenyala així la millora del sanejament de l'aigua, potenciant el control i depuració de les aigües residuals industrials, ampliant i incrementant el manteniment de la xarxa de clavegueram, i millorant el funcionament de la depuradora per reduir les olors i la concentració de contaminants en la sortida. En el darrer programa d'actuació, el Pla proposa fomentar la creació d'una Entitat Local de l'Aigua que abasti a la conca de la Tordera on hi intervinguin els Ajuntaments i les Comunitat d'usuaris, i des de la que s'impulsi una gestió integral dels recursos hídrics.

Programes d'actuació

- 3.1 Reduir el consum i millorar la gestió de l'aigua dels diferents sectors d'activitat
- 3.2 Millorar el sanejament de l'aigua
- 3.3 Impulsar la gestió integral dels recursos hídrics

Foto: Secció Fotogràfica Centre d'Arbúcies.

4. FOMENTAR LA MINIMITZACIÓ, REUTILITZACIÓ I RECICLATGE DE RESIDUS

Arbúcies ha anat incorporant al llarg dels darrers anys tots els mecanismes i infraestructures per dur a terme la separació en origen, la recollida i el tractament adequat dels residus valoritzables municipals, fet que es reflecteix en un percentatge de recollida selectiva superior a la mitjana catalana. Malgrat això, el municipi encara es troba lluny dels objectius de reciclatge marcats per la legislació vigent i de les possibilitats que permeten les infraestructures existents.

En aquest sentit, el Pla considera un primer programa d'actuació que pretén millorar la gestió dels residus municipals de forma que es pugui valoritzar al màxim les inversions ja realitzades. Aquestes accions consideren aspectes d'informació i sensibilització ciutadana, especialment vinculades a la recollida selectiva de matèria orgànica i fraccions d'envasos, i millores en el

propi sistema de recollida i la neteja de deixalles de l'espai urbà i l'entorn rural. Malgrat que pel tipus d'activitats implantades al municipi els residus industrials no constitueixen una problemàtica greu, si que existeixen deficiències en l'actual sistema de gestió d'aquests residus, de forma que es proposa un paquet d'actuacions per tal d'adequar l'actual sistema, implicant tant a l'ajuntament com a les pròpies empreses.

Programes d'actuació

- 4.1 Potenciar la gestió eficient dels residus municipals
- 4.2 Millorar la gestió dels residus industrials

5. OPTIMITZAR ELS CONSUMS ENERGÈTICS I REDUIR LES EMISSIONS CONTAMINANTS A L'ATMOSFERA

Arbúcies experimenta un increment continuat del seus consums energètics al voltant d'un 7 %, consums que es basen en fonts energètiques no renovables importades de fora del municipi i sovint procedents de regions

Foto: Secció Fotogràfica
Centre d'Arbúcies.

allunyades del planeta, o bé de fonts energètiques amb alt risc ambiental com l'energia nuclear.

Atenent a aquesta situació, el Pla proposa un primer paquet d'accions associades a la reducció dels consums energètics per part de l'administració local que donin continuïtat i potenciïn les ja realitzades fins a l'actualitat en aquest àmbit. Es proposen en aquest sentit incorporar sistemes eficients en el consum d'energia en els edificis municipals, instal·lar sistemes d'aprofitament d'energia solar o aplicar un pla de control i estalvi energètic. A banda de la pròpia reducció del consum energètic i econòmic que això suposa, aquestes actuacions poden constituir un element de sensibilització per a la resta del municipi.

En un segon programa vinculat al sector domèstic el Pla considera impulsar normatives i campanyes de sensibilització que afavoreixin l'estalvi energètic, així com avaluar la possible construcció d'una central de calefacció municipal que funcioni amb residus de fusta i llenya.

I finalment per al sector industrial, que presenta un consum considerable per la

importància de la seva producció, s'indica l'interès de realitzar auditories energètiques que permetin reduir els consums, així com incrementar el control de les emissions produïdes.

Programes d'actuació

- 5.1 Optimitzar el consum energètic de l'administració municipal i avaluar la qualitat atmosfèrica del nucli urbà
- 5.2 Reduir el consum d'energia del sector domèstic i promoure l'ús d'energies renovables
- 5.3 Reduir el consum d'energia a les indústries i incrementar els controls dels contaminants atmosfèrics

6. POTENCIAR LA GESTIÓ AMBIENTAL MUNICIPAL I L'AMBIENTALITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

L'administració local és sens dubte el principal responsable i referent per a la població en relació a la gestió ambiental local i l'impuls de l'Agenda 21 al municipi, i per tant ha de constituir el primer agent del municipi que potenciï la sostenibilitat en les competències de què disposa i en el seu propi funcionament intern.

En el primer dels seus programes d'actuació, aquesta línia remarca la necessitat de dotar-se dels recursos tècnics suficients per garantir la correcta gestió ambiental municipal de forma que l'Agenda 21 es pugui implantar de forma efectiva i coordinada per al benefici de tota la vila.

En segon terme, el Pla proposa actuacions per a la màxima integració de criteris ambientals en el funcionament de l'administració i reducció dels impactes ambientals de la seva activitat (producció de residus, consum energètic o consum d'aigua), de forma que pugui constituir un exemple pel conjunt de la ciutadania per avançar cap a la sostenibilitat. Valorar els criteris ambientals en la selecció de proveïdors o contractació de serveis externs o potenciar les bones pràctiques ambientals pels treballadors municipals són algunes de les actuacions plantejades, i que sense un cost excessiu pot afavorir una millor gestió ambiental.

En aquesta mateixa línia, es proposa un programa d'actuació específic per integrar criteris ambientals a l'hora de projectar i fer el manteniment de l'espai públic i el verd urbà de la vila, respecte a la qual l'ajuntament en pot tenir una incidència significativa.

I finalment, es consideren dos darrers programes que pretenen millorar el control sobre les activitats del

municipi així com potenciar les accions de prevenció i control de risc, donant continuïtat a les tasques ja realitzades en relació al risc d'incendi, i promovent la prevenció de risc en l'àmbit industrial.

Programes d'actuació

- 6.1 Reforçar els recursos humans assignats a la gestió ambiental i incrementar la coordinació
- 6.2 Potenciar la integració de criteris ambientals en el funcionament administració local
- 6.3 Impulsar les bones pràctiques ambientals en espais públics
- 6.4 Prevenir i controlar els factors de risc ambiental per incrementar la seguretat i protecció a la població
- 6.5 Millorar el control sobre les activitats del municipi.

7. EDUCAR EN ELS VALORS DE LA SOSTENIBILITAT I PROMOURÈ LA IMPLICACIÓ DE LA POBLACIÓ EN EL DESENVOLUPAMENT DE L'AGENDA 21 LOCAL

La implicació de la ciutadania i agents socials econòmics locals constitueix un dels requisits bàsics per al correcte desenvolupament de l'Agenda 21, ja que es tracta d'un Pla d'Acció de la vila i per a la vila. Aquesta participació que es pot concretar de formes molt diverses, requereix a més d'una tasca continuada

d'educació ambiental adaptada als diferents sectors de la comunitat, de forma que l'Agenda 21 esdevingui un procés pedagògic per a la sostenibilitat continuat. En el primer dels seus programes, aquesta Línia proposa tot un conjunt d'actuacions per fomentar la participació efectiva de la comunitat local, considerant aspectes divulgatius del procés, així com mecanismes específics per canalitzar la participació mitjançant la creació d'un òrgan de participació ambiental municipal o un Pla de Mecanatge de les Empreses.

El segon i tercer programa pretén donar resposta a la necessitat de garantir l'accés a la informació ambiental i educació als més joves respecte als valors de la sostenibilitat, considerant que la incidència dels nostres estils de vida en relació al consum, manera de desplaçar-nos, generar i reciclar les deixalles o la implicació en les decisions ambientals del nostre municipi són cabdals per avançar de forma efectiva cap a una societat més sostenible. Finalment, i atenent a la tradició internacionalista de la vila i la dimensió global de la sostenibilitat, es planteja un darrer programa per promoure la cooperació amb altres municipis de països europeus i del Sud de forma que es pugui

impulsar l'intercanvi d'experiències, el desenvolupament de projectes conjunts, o fomentar la solidaritat amb comunitats del Sud que comparteixin un procés d'Agenda 21 Local.

Programes d'actuació

- 7.1 Fomentar la participació de la població i agents socials i econòmics locals en la implementació i seguiment de l'A21-Local
- 7.2 Promoure l'educació per al desenvolupament sostenible
- 7.3 Afavorir l'accés a la informació ambiental
- 7.4 Impulsar la cooperació internacional amb altres municipis en procés d'implantació d'Agendes 21 Locals.

8. IMPULSAR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL AMB CRITERIS DE SOSTENIBILITAT

La sostenibilitat d'un municipi no es limita a la preservació del medi ambient, sinó que consisteix en ser capaços de compatibilitzar el nostre progrés econòmic, l'equitat social i el manteniment de salut dels ecosistemes.

I per assolir conjuntament aquests objectius, a banda de les polítiques ambientals cal mantenir i reforçar les polítiques socials i de promoció econòmica que fins ara s'han realitzat a la vila.

En aquest sentit, es proposa un primer programa d'actuacions que pretén afavorir el benestar i cohesió social de la comunitat, fent especial referència a aspectes de salut, inserció laboral de la dona i la integració de la comunitat d'immigrants. El segon programa pretén reforçar la diversificació econòmica de la vila, i per tant també la del seu mercat laboral i estructura social, potenciant el sector turístic com a activitat econòmica amb criteris de sostenibilitat, de forma que es pugui valoritzar el patrimoni natural i cultural del que gaudeix el municipi i aprofitar la gestió que se'n fa actualment des del Museu i el Parc Natural. Es tracta sens dubte, d'uns dels àmbits d'actuació on el sector privat local hauria d'assumir més protagonisme. En tercer lloc, es remarca la necessitat de millorar el paisatge urbà, tant per

garantir la satisfacció d'un entorn de qualitat a la població resident, com per constituir un recurs valuós per al desenvolupament turístic. Finalment, es considera un programa d'actuació específic per fomentar el desenvolupament rural, entenent que el manteniment de la població i determinades activitats econòmiques tradicionals són la millor estratègia per a la gestió ambiental del territori, garantint la preservació de la biodiversitat, el manteniment del paisatge tradicional o la prevenció dels incendis.

Programes d'actuació

- 8.1 Afavorir el benestar i cohesió social
- 8.2 Impulsar el desenvolupament turístic de la vila basat en el patrimoni natural i cultural local
- 8.3 Millorar el paisatge urbà
- 8.4 Fomentar l'estabilització de la població rural

Esports

CDA, UN CLUB QUE S'HA ESHAÏT

Els esforços que últimament s'han fet per aconseguir que un club tan arrelat a la nostra vila aconseguís tornar a sobreviure han estat inútils i la seva desaparició ha esdevingut irremissible.

Acabem de celebrar la 8ª festa de l'esport i aquest any hem hagut de lamentar la desaparició d'una entitat ben representativa de la nostra vila: el Club Deportivo Arbúcies. Aquest fet, que pot semblar insignificant, no ho és tant quan darrere de tot hi ha molts anys de lluita, de pressions i de treball continuat d'una sèrie de persones que han dedicat moltes hores del seu temps de lleure, perquè el que uns quants varen començar amb tanta il·lusió ara fa uns quaranta anys, no acabés desapareixent. Quan un fet com aquest succeeix no es pot anar donant les culpes a uns o altres, sinó que potser cal fer una bona reflexió, mirar enrere i comprovar que tal vegada no ha estat un fet puntual d'un moment determinat de la vida del club, sinó que ja era una

qüestió que amb el pas del temps ha anat defallint i que ja se n'albirava la seva caiguda. Podríem comparar aquest fet -però dins d'un context minoritari i menys important per la societat- al que succeeix amb la desaparició d'una llengua: és un signe d'igualtat amb el qual tothom s'identifica, però no tots vetllen per evitar-ne la seva desaparició. Un club és una entitat en la qual tots els socis s'hi senten identificats. És una forma de supervivència, una cultura que dins de l'esport corresponent cadascú es fa seva i lluita fins al final per aconseguir, primer la victòria i després romandre en el lloc més alt. De fet, aconseguir una estabilitat comporta passar per èpoques molt difícils, però compensades per

altres en què tot surt rodat. Però perquè això succeeixi també cal la col·laboració de tots i aquest fet és el que sovint no s'acompleix i fa trontollar l'estabilitat de qualsevol activitat, i més quan es tracta d'una entitat que està professionalitzada i ha de pagar uns jugadors perquè defensin uns colors, un signe d'identitat futbolística, en aquest cas, que sovint pot resultar falsa i enganyosa. Ara no es tracta de buscar culpables. Segurament que a l'hora de buscar-los les opinions serien molt diverses. Ara la sentència ja està dictada. Es tracta de reflexionar i buscar solucions perquè no passi el mateix amb altres entitats, i poder obrir en conseqüència. És molt fàcil opinar des d'un punt de vista extern. Les coses no passen en un dia, sinó que són fruit d'una sèrie d'esdeveniments, involuntaris o no, que es van succeint amb el pas del temps, fins que arriben a crear una forta tensió i acaben produint-ne el seu trencament. Les persones que porten a terme de forma desinteressada el treball de qualsevol entitat i les que ja hi han passat, saben perfectament que el seu treball no serà valorat ni aprovat per tothom i en contrapartida serà criticat, la majoria de vegades, per persones alienes a la seva entitat, que ni tan sols tenen cap argument per criticar-ne el seu funcionament. Són

Equip Juvenil del CDA a principis dels anys 80.

Foto: AHMA

persones que sense donar mai la cara juguen amb la bona fe dels directius que n'estan al càrrec. Per això es diu que seria bo que els càrrecs directius fossin rotatoris, ja que probablement totes aquelles persones que ara ho critiquen, segurament després ho veurien de forma diferent. Si bé és cert que totes les entitats necessiten diners per tal de subsistir i tirar endavant projectes més ambiciosos, la seva professionalització esdevé més complicada, ja que aquest fet requereix molta més participació ciutadana envers un club que vol lluitar per anar pujant de categoria, però alhora aconseguir les victòries que el públic li reclama. I precisament ha estat aquest públic que anys enrere anava al camp de futbol a animar i defensar el seu equip, el que en els moments que més ho necessitava li ha girat l'esquena i s'ha desentès dels greus problemes perquè passava el seu club. Amb els anys, la manca de públic al camp esportiu ha estat evident. Si una persona sent els colors del seu equip, el desplaçament més o menys llunyà no és una causa suficient perquè deixi d'assistir-hi. Bé que es desplaça el públic per anar a veure el Barça! I si la majoria fa servir el cotxe per arribar-se fins a la Carretera, per què no es pot fer el mateix per anar fins al camp de futbol? Però tampoc és aquesta la

qüestió. Les raons fonamentals són molt més serioses. Quan es trenca l'entesa entre les parts implicades, qualsevol raonament ja sembla inversemblant i la davallada és irremissible. És lamentable que un club amb tants anys de supervivència hagi caigut en un pou sense sortida, malgrat la confiança i els esforços que un grup de joves afeccionats -bona part dels quals havien format part del planter de jugadors del primer equip local- posaren perquè no s'esdevingués el declivi. Però malgrat la pugna, el públic aficionat no féu cas del clam d'alerta que ells llançaren. Els socis es pensaven que tot s'arreglaria i es quedaren passivament sense acudir a la seva crida, sense presentar-se als actes que aquest grup oferí per tornar

a reanimar el funcionament d'un club que estava en vies de desaparèixer. El grau de "passotisme" que es remarca dins de la societat és una de les causes fonamentals perquè es defugi de portar a terme qualsevol acte, sigui o no esportiu. Malgrat tot, la vida continua i qualsevol desaparició, tot i que sentida, el temps i les persones la fan prescindible. Potser caldrà donar suport fermament a tot aquest planter de joves jugadors i jugadores, perquè en un temps venider, el que ara estan aprenent pugui tenir una continuïtat, tant pel que fa a la seva formació futbolística com en l'ensenyament que rebin en valors. Això és una qüestió important per saber-se comportar dignament en el futur i procurar no cometre els

mateixos errors. Saber jugar molt bé dins d'un esport, però sense un respecte mutu pel contrari, no complementa la formació d'un esportista que es vulgui qualificar de bon professional. La capacitat esportiva per si mateixa no és eficaç si no va envoltada d'una bona formació professional que respecti els valors de la persona. Aquesta és, sens dubte, la formació que estan rebent els joves esportistes arbuciençs que aspiren a trobar un lloc en una entitat, professional o no, per desenvolupar tot el que han après i poder continuar jugant en l'esport que lliurement han escollit, en el marc d'un club que no faci fallida.

MONTSE DURAN

Equip del CDA l'any 1993.

Foto: AHMA

JUGANT AMB LES XIFRES...

23

Entitats
per dir alguna cosa:
**POQUES O
MOLTES?**

Núm.

23

de la revista
PERXADA

23

d'abril
SANT JORDI
Festa al carrer, dia
de llibres i roses.

1. ACAPS	14. AGRUPACIÓ SARDANISTA D'ARBÚCIES
2. XARXA	15. CENTRE PARROQUIAL - SECCIÓ FOTOGRÀFICA
3. AS. DE GEGANTERS I GRALLERS	16. AS. DE NATURALISTES D'ARBÚCIES
4. AS. MONTSENY GUILLERIES	17. ASSOC. DE VÍDUES
5. LA BOMBETA	18. GRUP TORNAVEU
6. MAULETS	19. AGRUPACIÓ DE BOMBERS VOLUNTARIS
7. SOARPAL	20. GRUP XIVARRI
8. AS. D'AMICS DEL CASTELL DE MONTSORIU	21. AMICS DEL CASAL DE CUBA
9. AMICS DEL TURÓ DEL SAGRAT COR	22. EDICIONS L'ESCA
10. ESPLAI CAN SON	23. AS. D'AMICS DEL MUSEU
11. CONSELL DE JOVENT	
12. COLLA DE DIABLES AIGUARDENT	
13. AS. DE JUBILATS I PENSIONISTES D'ARBÚCIES	

I no n'anomeno d'esportives que per altra banda són les més nombroses pel que fa a associats.

També deixo de banda els grups polítics i les associacions de pares d'alumnes vinculades al món de l'ensenyament i que estan representades a la secció d'educació de la revista.

Lamentem la pèrdua d'entitats emblemàtiques com ara Ràdio Arbúcies que fins i tot havia tingut la seva pròpia secció a la revista i també constatem la poca vitalitat o les accions puntuals d'algunes associacions que potser trobareu a faltar en aquesta llista, que de cap manera vol ser exhaustiva o per altra part la nova creació d'algunes, com ara: L'Associació Musical d'Arbúcies o el treball de l'Associació de Voluntaris.

Però introduït el tema voldríem saber-ne més coses:

Hi ha alguna xarxa que les uneixi a totes?

Es coneixen entre elles?

Com s'ha format aquest teixit associatiu a la nostra Vila?

Ha estat tan ric en èpoques anteriors?

Són les mateixes persones les que mouen totes les tecles?

Quin és el paper de la dona dins del món de l'associacionisme arbucienç?

M'agradaria arribar al fons d'aquestes qüestions, però de moment em limitaré a saber l'opinió d'algunes persones que formen part d'alguna d'aquestes associacions.

Això sí, des d'aquesta secció voldríem obrir un espai de col·laboració on tothom pogués expressar la seva opinió sobre aquest tema. El debat és obert i ens agradaria que hi diguéssiu la vostra.

A continuació tres dones ens manifesten la seva opinió i trajectòria associativa:

JORDINA BOIX I NOGUERA,
estudiant de Publicitat i
Relacions Públiques

La meva experiència dins d'una entitat està molt lligada a l'esplai Can Son.

Vaig participar-hi durant cinc anys com a monitora. Ara per ara només participo en els sopars de monitors. L'estiu passat vaig fer de monitora al Camp de Treball Internacional del Castell de Montsoriu. Actualment estic dins la direcció del Consell de Jovent. Amb d'altres companyes hem engegat el projecte de Camps de Treball 2001. Crec que hi ha dos motius fonamentals que et duen a involucrar-te en una entitat del poble. En primer lloc el projecte. És important que des del principi t'entusiasmi el projecte. En segon lloc, la possibilitat de conèixer gent. Una entitat és un punt de trobada on es parla, es

discuteix i on es comparteixen moltes hores mortes. A través de l'esplai i del Consell he fet amistat amb gent del poble, gent que coneixia de vista però amb qui potser no hauria parlat mai. L'experiència em convenç que per estar involucrat en l'associacionisme només cal que un bon dia t'hi fiquis i t'hi sentis bé. Llavors una activitat et porta a una altra. Vaig començar fent esplai d'estiu, vaig seguir amb l'esplai d'hivern i vaig participar l'últim any a Can Son com a coordinadora. Pensava que no tornaria a fer res relacionat amb el monitoratge i l'any passat em vaig trobar fent camps de treball. Ha estat precisament amb les

companyes de camps que ens hem engrescat a revifar el Consell de Jovent. Crec que participar en una entitat és sempre, per un mateix, una experiència interessant. Per altra banda, a nivell de poble, les entitats són senyal de dinamisme, demostren un nivell d'organització així com la capacitat d'entesa dels seus habitants. Per això crec que el gran error d'una entitat o associació és el fet de quedar tancada en un grup reduït de persones. Quan aquestes s'ho fan massa seu i tanquen l'entrada de gent nova posen en perill el que havia estat l'objectiu comú. Una entitat s'ha de moure en base a un projecte i no en base a unes persones. Per això crec que

ME A ARBÚCIES

la renovació, en tots els àmbits, es fa necessària. Una altra qüestió seria que tot i que la gent de l'associació vulgui nous membres i col·laboradors, aquesta es trobi sense. És un problema compartit per moltes entitats, i no només a Arbúcies. Potser és defecte de professió, però jo proposaria que les entitats es donessin a conèixer periòdicament. Encara que visquem en un poble no estem prou informats de tot allò que s'hi fa. Pot ser bo per a qualsevol entitat ensenyar a la gent què fa, quins projectes té, com actua... i aprofitar aquelles activitats més obertes a tothom per aconseguir adhesions. Per exemple, l'octubre passat, des del Consell de Jovent, vam organitzar una mostra d'entitats joves. A Arbúcies hi ha unes 14 entitats joves. Durant un dia es van concentrar a la plaça per donar-se a conèixer i fer tot tipus d'activitats.

ÀNGELA M. MIRALPEIX I BUSQUETS,
casada, amb dos fills i treballa d'administrativa en una empresa carrossera.

De fet la meua vocació associativa devia començar molt d'hora. Quan encara no tenia 9 anys, amb unes companyes de l'internat on estava, vam crear "El Terceto del Humor". No us penséssiu que era qualsevol cosa, teníem com una mena d'estatuts, nosaltres en dèiem preceptes o normes, segons el vocabulari d'aquella època. Encara avui mantenim una bona relació d'amistat i ja estem pensant en com celebrarem el cinquantenari. Més tard vaig participar en la idea de crear un grup de Noies Guies però no es va arribar a consolidar. El que sí va reeixir i va tenir un cert ressò durant els anys 68-73 va ser el grup d'adolescents i joves anomenàvem *Xarec*. Èrem un grupet de gent que organitzàvem: Xerrades, Activitats, Recreatives, Esportives i Culturals, d'aquí el nom de *XAREC*. Durant l'època en què els fills han estat escolars vaig participar en la comissió gestora de "El Jardinet", l'APA del Dr. Carulla, l'escola de dansa... Actualment participo de l'Assemblea local de l'ACAPS (Associació Catalana Amics del Poble sahrauí) i el grup *Xarxa* d'espectacle infantil i juvenil. Penso que d'una manera especial en va marcar tot el treball fet amb el *Xarec*. Paral·lelament a les activitats que organitzàvem hi havia tot un treball de formació de monitors o responsables, que a mi personalment en va anar obrint a una manera diferent de veure les coses i

va desvetllar en mi l'esperit de compromís i de servei que he intentat portar a la pràctica en els diferents col·lectius per on he passat. Crec que és important participar de la vida associativa de la Vila, perquè convé que es facin coses i per això calen persones, però també perquè és un enriquiment personal el fet de comunicar-te amb altra gent, conèixer diferents maneres de pensar, descobrir problemes que ignoraves, compartir estones de lleure... Convindria anar renovant les persones que ocupen càrrecs, pel que representa de cansament i per allò que és bo que entri gent amb noves idees. És molt difícil trobar relleus! La gent ens tornem molt còmodes; ho tenim tot a casa i anar a treballar per als altres fa ser ruc. tot té un preu i el voluntarisme no abunda. M'agrada participar dels actes que organitzen altres entitats, normalment perquè m'interessen o m'ho passo bé, però també pensant en els que hi ha treballat i es mereixen una resposta.

MONTSERRAT PLANA I PINEDA,
casada, amb dos fills, monitora de sardanes i mestressa de casa.

La meua experiència associativa va començar fa 25 anys aproximadament, quan amb tres companys més vam formar el grup *Xivarri* (abans grup d'escoltes i animació) No sé

exactament en quantes associacions he estat. Fa anys havia col·laborat en la primera etapa de *Perxada*, després i per raons personals vaig estar uns anys fora d'Arbúcies.

La meua incorporació en el món de les associacions va ser al grup *Rialles* (actual *Xarxa*), de la qual encara sóc membre actiu i a l'APA de l'escola *Dr. Carulla* on vaig estar-hi quatre anys. Potser aquesta darrera ha estat la que més m'ha marcat perquè dúiem a terme activitats molt diverses.

Actualment també formo part de la comissió de fetes de l'ajuntament i de l'Agrupació sardanista.

Jo penso que és important participar de la vida associativa tot i que a vegades acabes cansat. També crec que la gent de les associacions s'hauria de renovar més sovint, entre altres raons, perquè la renovació porta aires nous, però és molt difícil trobar gent disposada a sacrificar la seva comoditat pels altres i per això sempre hi ha les mateixes persones a una pila de llocs.

Sempre que puc i m'interessa m'agrada participar en els actes que organitzen altres associacions.

PERSONES: L'ARTISTA

Li diem l'Artista. Poca gent sap que es diu Joan Julià. Ell mateix s'hi ha trobat moltes vegades; que quan truca a un timbre i li pregunten qui és, si diu en Joan, han de preguntar quin, de Joan -ja se sap que de joans, joseps, maries i ases n'hi ha a totes les cases, o n'hi havia-, si diu en Julià el confonen amb el fuster, dir que era l'enterramorts, no li sonava bé quan n'era. I acabà dient: "Sóc l'Artista", i la resposta és immediata: "Ah sí, passa, passa, puja que t'esperem!"

La meua primera pregunta, quan ens hem trobat, ha sigut sobre aquest renom, que fa pensar de seguida que en Joan deu tenir alguna afició en el camp de les arts. No m'imaginava quina podria ser. Doncs no! Sorpresa! Li ve de la seva etapa de paleta amb en Blasi i en Lis, d'això ja fa una colla d'anys. Un dia que estava enfilat en una bastida, el van cridar per baixar i, per fer-ho de pressa, va començar a passar d'un replà a l'altre de la mateixa bastida per una corda que hi tenien lligada, fent equilibris i saltant a manera de liana. Quan va haver arribat a baix per esmorzar, en Blasi que l'havia estat mirant bocabadat, li va dir: "Això només ho pot fer un beneit! Això només ho pot fer un trapezista! Això només ho pot fer un artista!". I així li ha quedat per a tots l'Artista.

"...llavors treballava a l'edifici que va ser el magatzem de la Hispano, allà a la Galzerana". Perquè una característica d'en Joan és que sol fer referència a les obres que es feien quan ha de posar data a alguna cosa: "...això va ser quan feien el carrilet", "...sí, era quan treballava a la Nou", "...va ser quan pintàvem la Gabella", "llavors em vaig tirar un any i mig fent l'edifici de la cooperativa". Més tard, quan canvia de feina, les dades són diferents "...quan va morir en tal, o en tal", "...aquell dia vam fer dos enterraments junts", "mentre esperàvem l'enterro d'en...".

Mai no diries, quan el veus, que ha estat l'enterramorts. No lliga amb la idea que tots en tenim d'una persona dedicada en aquest ofici. Hem vist moltes pel·lícules amb enterramorts alts i escardalencs, amb cara de pam empassats i xuclats; garnits amb "trajos" negres i lluent de tant gastats per l'ús i cops de planxa... En Joan, ben a l'inrevés, és baix, rodanxó, rialler, bellugadís; no va de fosc i portava la mateixa roba de carrer per la feina.

Perquè -a part de paleta-, de totes les feines que ha fet, se sent molt satisfet de la seva etapa de responsable del cementiri. En parla com s'hi fos seu. Va estar-hi catorze anys i després d'ell ningú més d'aquí ha volgut fer d'enterramorts. "Es veuen drames molt grossos en aquesta tasca, mare de déu, mare de déu!". Sobretot quan és gent jove. Ell no sabia què dir-hi, per respecte preferia callar quan havia d'anar a casa del difunt. Se sabia gairebé de memòria on era cada nínxol. S'havia trobat, a vegades que li venia algú preguntant per un familiar o amic i ell els podia orientar. Segons les seves experiències, en general la gent el visita molt, el cementiri, el tracta amb respecte i cuida els nínxols. A ell li agrada parlar de la cura que en tenia. "S'ha de tenir voluntat i afició", perquè se la feia tot sol. Manteniment, neteja, enjardinament, regar un parell o tres cops a la setmana. I a més s'ha

dedicat, pel seu compte, a posar làpides. Em fa una descripció detallada de com col·locar-ne una i que quedi polida passant-hi un drap al final.

Sap que tothom li reconeix la feina. Quan venia Tots sants, molts el felicitaven. "Noi si que el portes bé el cementiri". Se'l veu cofoi quan en parla i afirma: "La feina s'ha de fer ben feta" I podem assegurar que això sí que ho té. També feia feina d'enjardinament del poble amb en Gaspar i en Bohils. S'havia entès molt bé amb aquests companys. Amb en Gaspar es van tirar tres mesos pintant la Gabella, perquè l'Artista era bo per fer bastides, pintar i pel que calgués i en Gaspar que ho sabia el va demanar perquè li posessin de parella.

Ara, retirat amb setanta-dos anys, porta un hortet al Turó del pi. Allà hi té un tros de barraca amb una llar de foc i un galliner per l'aviram. Hi va cada dia amb el seu nebot i si fa mal

temps s'estan a dins mirant la tele. Ha deixat el córrer bars, perquè va veure que li perjudicava la salut i ell vol viure bé.

Un cop he parlat amb ell i si no fos que m'han explicat de què li ve el renom, jo pensaria que li van posar perquè li agrada fer la feina amb il·lusió i posant-hi art quan cal. S'estima la feina i només per això ja és un Artista.

NÚRIA TORT

Tradicions

Voldríem aprofitar aquestes dates per fer una breu reflexió sobre el paper que juguen les tradicions populars en els rols dels homes i les dones; de quina manera aquestes tradicions que venen de temps enrere, de la nostra història com a poble, es van adaptant, (a vegades molt conscientment, sovint sense que ni tan sols ens n'adonem), a les transformacions socials que molt lentament fan moure el món cap a un de més just. Si ens parem a pensar una mica en les diverses tradicions que formen part de la nostra vida social, de les nostres festes, del nostre creixement, no tardarem en adonar-nos que des de temps molt llunyà han estat una eina més per transmetre els valors que imperen en el moment. La nostra intenció no és de cap

manera enfonsar el tradicionari popular, però sí que volem posar alguns exemples de tradicions que en els darrers anys han patit una transformació i s'han adaptat a les pautes de comportament de les noves generacions, trencant esquemes i qüestionant-se els rols atribuïts a amdós sexes.

Per exemple el "Ball de la Dona" per Carnestoltes, amb molt èxit encara avui en dia, té un rerefons molt clar. Aquest vespre, les dones, disfressades, poden escollir amb qui volen ballar, poden prendre la iniciativa, cosa que les nostres àvies, mares o fins i tot alguna de nosaltres no podia fer si anava al ball un diumenge qualsevol, perquè "era a l'home a qui li pertocava decidir".

Més concretament al nostre poble: Arbúcies i les nostres

estimades Enramades: la noia comprava el tabac al noi (És que les noies no fumen? Abans no!) i el noi convidava a l'aperitiu o a dinar a la noia (ell era qui tenia els diners, el rol de proveïdor de l'home es reflecteix en aquesta situació).

Però centrem-nos en la celebració del dia 23 d'abril. Volem assenyalar aquesta tradició com una de les que millor s'ha adaptat als canvis socials. Si antigament, no fa pas massa, el llibre (símbol de cultura, d'intel·ligència...) era obsequiat exclusivament al noi, i la rosa (belleza...) era per a la noia, actualment són moltes les parelles que s'intercanvien un llibre i una rosa cadascú. Sense entrar en els compactes, pastissos de la Diada i altres obsequis propis d'una

societat consumista...però això seria un altre tema. Volem que disfruteu d'una de les llegendes més conegudes al nostre país, la Llegenda de Sant Jordi, tot i que amb algunes variants que de manera molt encertada va introduir una noia que es dedica a explicar contes pels pobles i a fer-los una mica millors. No trenquem amb les tradicions però anem-hi introduint variants perquè deixin de ser sexistes i més justes per a totes les persones.

Us recomanem un parell de cites bibliogràfiques sobre el tema:

- FINN GARNER, JAMES (95) *Contes per a nens i nenes políticament correctes* Publicat per Quaderns Crema S.A.
- GRAD, MARSIA (95) *La princesa que creia en contes de fades* Ed. Leartes

LA VERITABLE LLEGENDA DE ST. JORDI

Hi havia una vegada, en els temps en què vivien els dracs...Els dracs eren uns animalots molts grans que treien foc pels queixals. Però també eren uns animalots molt xafarders que sempre estaven ficant el nas a totes les finestres. Un dia un Drac molt gran va veure una finestra molt maca, molt maca, hi va ficar el nas. I va veure a una Princesa, que pesava 30 quilos de més (perquè les princeses també passen de l'anorèxia, eh?). La Princesa s'estava

despentinant les rastes amb la pinta i el Drac quan la va veure va fer:

- Ohhh! - i es va enamorar. I la Princesa, només veure el Drac, va fer "zas!" i es va desmaiar!

I és que se m'ha oblidat dir-vos que el Drac feia 10 metres d'amplada per 20 d'alçada. És clar! Tothom es desmaia quan veu un Drac de 20 metres d'ample i 40 d'alçada! Però els dracs ja ho saben i el nostre Drac es va esperar fins que la Princesa es va despertar. Quan la Princesa es va refer

de l'ensurt el Drac va començar a explicar-li contes, ja sabeu tots i totes que explicant contes es lliga molt. I escoltant contes i més contes la Princesa es va enamorar. Normal. Com no et pots enamorar d'algú que explica contes?

Aleshores van dir:
- Ens farem *novios*. Però haurem de ser *novios* d'amagat- va dir la Princesa - perquè el meu pare, que és el Rei, és molt *xungo*, i m'ha portat un Príncep Blau perquè m'hi casi. Segur que és un feixista-masclista-

sexista, i no li farà gens ni mica de gràcia que tingui un *Nóvio-Drac*. Ja no li agraden les "rastes", imagina't un drac! Així que ens farem xicots d'amagat. Tú vindras cada nit al meu balcó i ja està, ja està. Però hauràs de venir sense que ningú et vegi!

Ja em diràs com s'amaga un Drac de 40 metres d'amplada per 80 d'alçada! De seguida el van veure! Li van veure la pota! La mala sort va ser que el va veure un d'aquells que van corrents a explicar-ho tot.

I evidentment va anar corrents a veure el Rei, que era molt *xungo*:

- Rei, Rei! La teva filla té un *Nóvio-Drac*.

- La meva filla?- va dir el Rei- La meva filla no té cap *Nóvio-Drac*, té un promès Príncep Blau, feixista-masclista-sexista, i punt.

-Ah! Tu mateix, però cada nit la va a veure al seu balcó...

I el Rei que era molt *xungo* va dir:

- Està bé, jo no m'ho crec, però... ho aniré a veure...

I hi va anar. I sí, sí: Aquella nit va arribar el Drac amb un pom de xiprers per la Princesa. I els van enxampar.

-Uii!- va dir la Princesa- el meu pare, tan *xungo* que és...

I el Rei li pregunta:

- Què és això?

- Res pare. El Drac.. el Drac que és molt simpàtic i explica contes i parla molt bé el català, papa...

- No pots tenir un *Nóvio-Drac* perquè t'està esperant el Príncep Blau, eh? NO POTS TENIR UN NOVIO-DRAC! Aquesta relació queda totalment prohibida!

- Però pare... jo estimo al Drac...

- Que queda prohibida i sóc el Rei i sóc molt *xungo* i queda prohibida!

- Ens estimarem igualment...

- Ah sí? Doncs ara veuràs!

Ara treuré un band que digui que un Drac molt perillós es vol menjar la Princesa i a totes les nenes del poble.

- Apa! - va dir el Drac-

Això és mentida. Jo sóc vegetarià i no menjo ni carn, ni peix, ni llet, ni ous, ni porto jupa de cuir... Com vols que em mengi les nenes? Jo no en menjo de nenes!

- Tant me fa!- va dir el Rei- Jo sóc el Rei, i jo sóc qui mano.

I és veritat que manava...

Al dia següent va aparèixer per tot el poble el band dient que un Drac molt perillós es volia menjar a les nenes i a la Princesa.

Aleshores tothom va anar a plorar a l'església:

- Ai, quina por, quina por el drac, quina por, Que vingui algú a ajudar-nos. Que vingui algú.

I resulta que Sant Jordi, que havia sigut cavaller i tenia una llança de 60 metres de llarg, va pensar:

- Jo li demano el cavall blanc a "Santiago" i baixo.

I va baixar. Va arribar al poble amb la seva llança i va dir amb veu de John Wayne doblada al català:

- On és aquest Drac? Que el mato!

- Al seu castell, al seu castell.- cridava el poble.

I Sant Jordi ben decidit va pujar al castell.

El castell era molt maco. Tot pintat. Era un castell

okupat. Preciós, un jardí preciós. El Drac estava fent les feinetes de la casa, (quin Drac més maco!) De cop va

escoltar algú que cridava:

- Tu, Drac! Vinc a matar-te -amb veu de John Wayne doblada al català.

El Drac quan va veure la llança de 120 metres es va espantar moltíssim, perquè el Drac és pacifista, no li

agraden les llances tan llargues.

- Què passa, què passa?- va dir el Drac ben atemorit.

- Vinc a matar-te -va dir la veu del John Wayne- Vinc a matar-te perquè et vols menjar a la Princesa.

- Sí que vull- va dir el Drac- Me la vull menjar a petons. És la meva estimada.

- No diguis més bajanades i prepara't a morir.

I en el moment en què anava, amb la llança de 500 metres de llarg, directe al cor del Drac, va aparèixer la Princesa. Amb els 30 quilos de més va tapar el Drac i li va dir:

- No matis el Drac, és el meu amor. Si mates al Drac, mata'm a mi també.

- Osti!- va dir Sant Jordi amb la veu de l'home del temps- He fotut la pota, oi?.. He fotut la pota...

S'estimen de veritat. Jo aquí fent cas al Rei. Que *xungo* que és el Rei, no? Mentrestant, el Drac i la Princesa vinga plorar. El Drac piscines i piscines de llàgrimes.

- Ai!Ai! Què farem? Què farem? El nostre amor és impossible. Fugim.

- No, el meu pare és molt *xungo*, ens trobarà. Què podem fer?

I Sant Jordi allà, fet pols, perquè en realitat a Sant Jordi li agrada l'amor.

- Si jo hagués sabut que s'estimaven de veritat ja no hagués ficat la pota.

Què podia fer? Ell volia ajudar-los.

- Ja està!- se li va ocórrer una idea genial- Ja sé què farem- els va dir.- Escolteu-me: baixaré al poble i els

diré que quan vaig arribar al castell, el Drac ja s'havia menjat a la Princesa i que jo he matat al Drac.

- Alça!- van dir el Drac i la Princesa- Però...voldran proves...

Aleshores Sant Jordi va agafar un pom de roses vermelles i va dir:

- Ah! Ja ho sé! Els diré que la sang del Drac s'ha convertit en roses...

- Renoi! Això no s'ho creurà ningú...

- Que no, que no, deixeu-me fer a mi que vaja quin un sóc jo per això de les llegendes!

Va baixar al poble i va dir a tothom que el Drac s'havia menjat a la Princesa, que ell havia matat al Drac i que la sang del Drac s'havia convertit en roses i s'ho-va-creure-tothom!

Però nosaltres sabem que això és mentida: el Drac i la Princesa van fugir, es van fer immortals i ara viuen felços a Escòcia en un llac que es diu: el Llac Ness.

Cultura

CINEMA ●●●

EL CINEMA A LA VILA D'ARBÚCIES (SEPARATA) (Dos films d'aventures filmats a la nostra vila l'any 1918)

PREÀMBUL

Acabavem la introducció del llibre *El cinema a la vila d'Arbúcies* (maig 1998) amb aquestes paraules: "Tot i tenir el seu punt final, aquest llibre queda obert. Mentre hi hagi cinema a Arbúcies se'n podrà anar escrivint la seva història. Que sigui per molts anys!". No ens pensavem pas que tan aviat haguéssim de reprendre el fil. De fet, d'esdeveniments nous no n'hi ha pas hagut. El cine del Centre continua tot sol amb la seva programació –i que

duri- i les sessions de cineforum, que quedaren interrompudes la tardor de 1997, no s'han pas repres –mala sort-. Tot resta, si fa no fa, igual que quan va sortir el llibre ja fa tres anys. És a dir, no tenim res de nou a afegir a la darre- ra part de la nostra història particular del cinema. Però, atenció! sí que hem pogut ampliar coneixements de la primera part, gairebé en els inicis del cinema a la nostra vila.

UNA TROBALLA INESPERADA

Tot va sorgir d'una notícia sobre Arbúcies que vam trobar en el llibre *Postals del Montseny / 2* (1). Aquest llibre reproduïx postals antigues de diversos pobles del Montseny, amb un comentari adient de l'autor a cada fotografia. En la nota corresponent a una postal de la Font de can Cassó, l'autor comenta que, cap als anys vint, s'hi havia fet cine a l'aire lliure –informació que havia tret de la revista "Perxada" (2) i afegeix que l'any 1918 s'havien filmat dues pel·lícules al poble: *El protegido de Satán* i *Codicia*, i continua: *Tinc notícia d'aquest fet gràcies a una postal tramesa per una estiu- jant a qui divertia molt <<la companyia de pel·liculeres>> que intervenien en l'enregistrament. Aquest és un fet que ignoràvem totalment abans de llegir aquesta interessant notícia. No cal dir*

que vam posar fil a l'agulla immediata- ment i començarem a investigar aquesta pista que de manera tan ines- perada ens havia sorgit.

Davant la possibilitat que ningú recor- dés uns fets succeïts en una data tan llunyana (83 anys endarrere), inicia- rem la recerca per la bibliografia de dos dels més prestigiosos coneixedors de la història del cinema català: Miquel Porter i Palmira González. Les seves informacions i apreciacions ens han ajudat en l'elaboració d'aquest article i les fitxes tècniques que l'acom- panyen (3). També, les revistes cine- matogràfiques de l'època ens proporcionaren molta informació, a més d'anuncis i propaganda sobre la filmació i estrena d'aquestes insospita- des pel·lícules. I aquest és l'article que us oferim. Es podria afegir al començament del capítol "Arbúcies, un paisat- ge de cine", que tracta de les pel·lícules filmades a la nostra vila.

SITUACIÓ DEL CINEMA BARCELONÍ DE L'ÈPOCA

El període que va de 1914 a 1918 fou de gran activitat en la indústria cine- matogràfica del nostre país. D'una banda es disposava de suficients mit- jans tècnics i humans de cara a la pro- ducció de pel·lícules i d'altra banda la

(1) ALBESA, Carles. *Postals del Montseny / 2*. Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996. Pag 103.

(2) "Perxada", núm. 30 (febrer 1983). Monogràfic dedicat al cinema a Arbúcies.

(3) Bibliografia bàsica utilitzada:

GONZÁLEZ LÓPEZ, Palmira. *Els anys daurats del cinema clàssic a Barcelona (1906-1923)*. Barcelona, Institut del Teatre-Edicions 62, Sèrie "Monografies de Teatre", núm. 20, 1987.

Història del cinema a Catalunya. Vol I. L'època del cinema mut, 1896-1931. Barcelona, Els llibres de la Frontera, 1986. Col. "Coneguem Catalunya", núm. 12.

PORTER MOIX, Miquel. *Història del cinema a Catalunya*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1992.

Primera Guerra Mundial paralitzà les activitats cinematogràfiques dels països bel·ligerants. Això féu que a Barcelona proliferessin les productores -quasi una trentena- i es filmessin més de dues-centes pel·lícules. La majoria d'aquestes empreses no van durar gaires anys ni van tenir una producció molt considerable.

La productora més comercial i més fecunda d'aquest període fou *Studio Films*, fundada per Joan Solà i Albert Fontanals la primavera de 1915. Tots dos tenien gran experiència en el món del cinema com a tècnics de la casa *Pathè* de Barcelona i començaren amb pel·lícules curtes dirigides pel propi Solà. Degut a l'èxit, van anar contractant actors i directors coneguts i van emprendre l'edició de films de llarg metratge. A partir de 1916, començaren a gravar les pel·lícules d'episodis que tan agradaven en aquell temps, tan melodrames com films d'aventures. El principal actor i director de la productora en aquesta època era Domènec Ceret (1865-1922). *Studio Films* s'especialitzà en un tipus de cinema popular a base de films còmics i serials d'aventures, i aviat els seus actors i actrius foren coneguts i admirats per tots els aficionats al cinema. Una altra iniciativa de *Studio*, fou un noticiari cinematogràfic anomenat "Revista Estudio". Era presentat a la manera dels que es feien a França i va tenir un gran èxit entre el públic català.

Ceret deixà la casa *Studio* el 1917. Després d'una reorganització i ampliació de l'empresa, que adquirí nous locals de gravació -els estudis *Boreal Films* de Fructuós Gelabert a la carretera de Sants- Solà i Fontanals contractaren a Joan Maria o Josep Maria Codina (Barcelona, ?-1936), com a director artístic. Codina havia dirigit el film *Maria Rosa* basat en l'obra d'Àngel Guimerà, el 1908. També diri-

gí algunes pel·lícules d'ambient taurí per a la productora dels germans Cuesta de València i el film *La Pasionaria* amb Tórtola Valencia per a *Condal Films*. Fou un home de gran experiència i prestigi dins la nostra cinematografia.

Els films de Codina competien amb els films d'aventures que venien de l'estranger i van ser molt ben acceptats, tan pel públic com per la crítica. D'aquest director eren, precisament, les dues pel·lícules filmades en part a Arbúcies: *Codicia*, (9.500 m en 14 episodis) i *El protegido de Satan* (10.000 m en 14 episodis). Codina fou un dels millors directors del gènere d'aventures en sèrie i un dels grans cineastes de Catalunya d'aquell moment.

Acabada la guerra mundial el 1918, començà el declivi de les activitats cinematogràfiques a Barcelona amb una retallada important en la producció. La majoria d'empreses productores van haver de plegar, entre elles *Studio Films* el 1921, i Barcelona perdé, en benefici de Madrid, la capitalitat que havia tingut fins aleshores com a centre productor de pel·lícules. Però, conservà encara la preponderància en tres sectors: l'exhibició, la distribució i la base tecnològica; això durà fins a la guerra civil, quan els guanyadors desmantellaren la indústria cinematogràfica del país i ens vam quedar sense res.

LES DUES PEL·LÍCULES EN QÜESTIÓ

La primera d'elles, per ordre cronològic, és *Codicia*, filmada el 1917 i estrenada l'octubre de 1918. És una pel·lícula d'aventures en 14 episodis que meresqué els elogis de la crítica i el favor del públic. L'argument és digne

La intrèpida Lola Paris, protagonista de les dues pel·lícules filmades a Arbúcies i de tantes més, fou una de les actrius més populars del cinema català d'aquella època

dels serials de l'època: Una marquesa dominada per la cobdícia, arriba per mitjà del crim a la suplantació d'un nen per un altre. Situació que després de mil aventures acaba posant-se en clar: "Para ello se ha hecho necesario inventar una serie de astucias que dan lugar a muchas y muy originales peripecias, en las que tenemos desde la que puede realizar un niño inconsciente o un criado abúllico, hasta lo que puede hacer un aeroplano, todo lo cual se ha llevado a cabo con manifiesta fortuna, a tal punto que al terminar la proyección, que se vió con manifiesto entusiasmo, estalló una sincera y prolongada salva de aplausos, com diu un comentari sobre la sèrie en una revista de l'època, i afegeix: **tenemos una gran obra de gran fuerza emotiva, de situaciones pensadas para producir sensación profunda y que todo se ha realizado con gran inteligencia y riqueza de detalles...**" (4). El comentarista destaca les actuacions de

(4) "Arte y cinematografía", núm. 189/190, (31 setembre/15 octubre), pàg. 58

Arte y Cinematografía
PRIMERA REVISTA CINEMATOGRAFICA ESPAÑOLA
LA MÁS ANTIGUA — LA DE MAYOR CIRCULACIÓN

SE PUBLICA LOS DÍAS 15 Y ÚLTIMO DE CADA MES

Año X. Números 196 al 200

SUSCRIPCIÓN: España 10 pesetas año Barcelona, del 31 Enero al 31 Marzo 1919
Extranjero 15 » »

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN
RAMBLA DE LAS FLORES, 30. 1.º TELÉFONO 2554 A.
J. SANJO FARRERONS - GERENTE

DIRECTOR LITERARIO
ANDRÉS P. DE LA MOTA

DIRECTOR ARTÍSTICO
J. FREIXES SAURÍ

CUENTA CORRIENTE EN EL CRÉDIT LYONNAIS.

Sessió de cinema d'època, segons un cromó de "Chocolates Torrent" de Banyoles.

Lolita Paris, Bianca Valoris i Maria Álvarez de Burgos; entre els homes sobresurten, Cantero, Quadreny, Banquells i Oliva. També diu que: "en la prueba se ha pasado la película con demasiado aceleramiento y eso no debe repetirse". Els exteriors foren rodats al Montseny i a la Costa Brava. Arbúcies, Breda i Sant Hilari foren els paisatges que emmarcaren la rocambolesca història. "El interés de su argu-

mento, la claridad y detalle de su fotografía, su magnífica presentación y la belleza de sus paisajes nos llenan de regocijo..." (5) diu la revista "El Cine", referint-se a la mateixa cinta que estem comentant, en un paràgraf titulat *Los progresos de la Studio*.

Al mateix temps que es filmaven exteriors d'aquest film, també s'enregistren escenes d'una altra cinta produïda per *Studio*, *El protegido de Satán*, que

s'acabà d'editar després de l'estrena de *Codicia* i s'estrenà el maig de 1919. També és una pel·lícula d'aventures en 14 episodis, produïda, filmada i interpretada pel mateix equip del film anterior, degut a això, aprofitaven la presa d'exteriors per a les dues pel·lícules (6). L'argument també se les portava: "El asunto de *El protegido de Satán* me ha resultado el de una novela o drama de enredo; aunque no hay que esforzarse mucho para seguir el hilo, por lo cual el gran público tiene mucho que saborear (...) el amor de una dama burlado y al fin reparado; el amor sentido por un príncipe; una cuadrilla de intrigantes que medran al amparo de un especulador de honras ajenas y un sentimiento de odio encaminado a una sangrienta venganza..." (7) Es destaca també la interpretació de Bianca Valoris, Lolita Paris, "la señora Rodriguez y la señorita Mariategui", i dels homes agradà molt l'actuació de Banquells, Ardèvol i Balaguer. I després diu: "en los ambientes naturales los hay bellísimos; quizás se abusa de ello un poquitín, como de algún motivo sensacional..." Els exteriors ja hem dit que foren els mateixos que el film *Codicia*, a més d'Hostalric i el castell de Montsoriu.

D'aquesta pel·lícula s'explica una anècdota de rodatge a la revista "El Cine": Sota l'epígraf de "*Trabajo arriesgado*" s'explica que: "La popular actriz cinematográfica Lola Paris, interpretando una escena de la serie *El protegido de Satán*, tuvo necesidad de permanecer atada en la jaula de los leones, que para ello se ha montado en la galería, mientras por ella andaban dos de los terribles felinos. A pesar de que uno de los leones intentó echarse sobre la artista a la que desgarró el vestido, pudo ha-

(5) "El Cine", núm. 352 (19-10-18) pàg. 8.

(6) "El Cine", núm. 344 (24-8-1918), pàg. 8.

(7) "Arte y cinematografía", núm. 201/202 (15 i 30 abril 1919), Pp 21 i 22.

FITXES TÈCNIQUES:

CODICIA

- Títol pel.lícula:
Codicia
- Director artístic:
Joan M. Codina
- Director d'escena:
Joan Solà Mestres
- Any de rodatge:
1918
- Estrena:
11 d'octubre de 1918 a Barcelona
- Productora:
Studio Films
- Gènere :
Aventures
- Llargada/Duració:
9.500 metres (14 episodis)
- Productors:
Joan Solà i A. Fontanals
- Repartiment:
Bianca Valoris (marquesa), Lola Paris (Turquesa), Maria Álvarez de Burgos (Rosalinda), Carmen Rodríguez (Sra. Tobiche), Candideta Solà, Banquells, Margarita Espinosa (nenes). Ramon Quadreny (Príncep Alfons), Julian de la Cantera (Zafir), Baltasar Banquells (Pistolo), Zapeta i Joan Oliva.
- Laboratori:
Alfred Fontanals
- Escenografia:
Alfred Fontanals
- Observacions:
Rodada al Montseny, Arbúcies, Breda, Sant Hilari i la Costa Brava

EL PROTEGIDO DE SATÁN

- Títol pel.lícula:
El protegido de Satán
- Director artístic:
Joan M. Codina
- Director d'escena:
Joan Solà Mestres
- Any de rodatge:
1918 (agost)
- Estrena:
maig de 1919 a Barcelona
- Productora:
Studio Films
- Gènere:
Aventures
- Llargada/Duració:
10.000 metres (14 episodis)
- Productors:
J. Solà i A. Fontanals
- Repartiment:
Lola Paris, Bianca Valoris, Maria Álvarez de Burgos, Adela Calderón, Carme Rodríguez, Silvia Mariategui, Elisa Romero, Anita Stephenson, Ramon Quadreny, Baltasar Banquells, Julian de la Cantera, Trino Cruz, Leandro Cinca, Luis Zapeta, Joan Oliva, Santolaria, Nolla, Balaguer, Josep Ardèvol, Miguel Ballesteros, i les nenes Candideta Solà, Banquells i Espinosa
- Laboratori:
Alfred Fontanals
- Distribució:
Casanovas i Piñol
- Observacions:
Exteriors a Arbúcies, Hostalric, Breda, Sant Hilari, castell de Montsoliu, i altres punts del litoral.

cerse el cuadro con toda felicidad, gracias a la intrepidez y valor de la notable actriz y a la pericia y serenidad del notable domador, el señor Gesido Fazio que dominó a la fiera. Felicitamos a la intrépida actriz, al señor Fazio y a la casa Studio que seguramente podrá presentar en su nueva serie un cuadro completamente real y extraordinariamente emocionante". (8)

Aquestes són dues mostres del cinema que es feia aleshores en el nostre país i que curiosament van tenir escenes filmades en la nostra vila. Dues superproduccions -com diríem avui-, creades sota la fórmula del cinema d'aventures tan estès en l'època, que foren encerts comercials i fites del gènere d'aventures en el cinema català del moment.

A TALL DE CLOENDA

Voliem afegir a tota aquesta informació, algun testimoni local que recordés, o li haguessin explicat, quelcom sobre aquestes antigues filmacions. Consultades diverses persones d'edat avançada no n'hem pogut treure l'aigua clara. Únicament en Pepet Bancells (90 anys) va recordar que el seu pare havia proporcionat uns bidons de benzina als que feien aquestes pel.lícules.

Fa uns anys, diversos testimonis ens havien explicat com els agradaven les pel.lícules d'episodis que es feien en aquell temps. Es projectaren a Arbúcies *Codicia* i *El protegido de Satan?* ...És un misteri difícil d'esbrinar. Potser podríem intentar de veure-les avui... Hem demanat a Anton Giménez (9) a qui agraïm la inestimable col.laboració que ens ajudi a la recerca d'una possible còpia d'aquests

films. Si la poguessim obtenir, ampliariem el nostre patrimoni -i no sols cinematogràfic- en uns moments que el Museu Etnològic del Montseny, la Gabella està inventariant el patrimoni de tot el massís.

En les nostres indagacions i entrevistes mentre preparàvem el llibre *El cinema a la vila d'Arbúcies*, vàrem tenir més d'una sorpresa en forma de dada inconeguda, d'anècdota imprevista o de personatge inèdit. El motiu d'aquest article també és fruit d'una

casualitat: la troballa d'una postal d'Arbúcies que genera comentaris sobre el rodatge d'unes pel.lícules de les quals no en teníem cap referència, ni ningú ens n'havia parlat abans. Qui ens diu que d'aquí a un temps no trobem una altra dada per afegir a aquesta història que, parodiant el títol d'una obra literària que també va passar al cinema, podríem titllar de "interminable"?

JORDINA MEDALLA I DANIEL MARTÍ

8) "El Cine", núm. 358 (30-11-18), pàg. 8.

(9) Conservador de la Filmoteca de la Generalitat i Secretari de l'Associació Cinema Rescat. Associació Catalana per a la Recerca i Recuperació del Patrimoni Cinematogràfic.

El Nostre Ahir

Francesc Camprodon ARBÚCIES I LA COMARCA

Evocada des de Madrid estant, la Selva és el meu record del Montseny

vist des del mar, emmarcat dins la badia de Lloret.

De les tres comarques gironines que s'aboquen a la Mediterrània formant la Costa Brava, la Selva és la que té l'equilibri més fi entre mar, plana i muntanya.

A l'Empordà i a l'Empordanet els manca muntanya amb personalitat suficient per equilibrar l'excel·lència de la seva plana i de la seva

costa. En canvi, a la Selva, el Montseny presideix, majestuós, un paisatge sorprenentment canviant: fagedes, rouredes, alzinars, pollancredes, suredes i pinedes ens porten en pocs quilòmetres del cim de les Agudes a la daurada sorra de les nostres cales.

És aquest equilibri entre mar i muntanya el que millor defineix el caràcter selvatà: som un bon plat de pollastre amb llagosta, o de cabra amb cargols, si ho preferiu.

La comunió entre la costa i el rerepaís, que cap disposició administrativa no hauria de trencar, té lligams espirituals ben establerts dels que el pelegrí de Tossa n'és la millor representació.

Des d'un punt de vista més material, el contacte ha estat facilitat per l'existència de dos eixos de comunicació fonamentals: la carretera de Lloret a Santa Coloma de Farners, i la de Blanes a Arbúcies.

Mentre que el vot del pelegrí és immemorial, les carreteres tenen pare conegut: Francesc Camprodon i Safont (Vic 1816, L'Havana 1870), diputat a Corts pel districte de Santa Coloma de Farners.

La història, però, recorda Camprodon més com a literat que com a polític. L'obra que sens dubte li ha donat més fama ha estat *Marina*, però la seva producció de poesia, drama i sarsuela en castellà va ser molt àmplia i, a més, va ser un dels primers escriptors que al segle XIX va tornar a escriure en català. La torna-

da d'en Titó, ambientada a Blanes, és una de les seves millors obres.

A Lloret li hem estat sempre agraïts perquè el seu "Costa la de Levante, playa la de Lloret" ens ha fet coneguts arreu del món.

Si les relacions de Camprodon amb la marina de la Selva varen ser sobretot literàries, amb Arbúcies i Santa Coloma de Farners es devien principalment a la seva condició de diputat.

A part de ser-ho per Barcelona el 1854, i finalment per Vic, el 1866, Camprodon va ser elegit tres vegades diputat pel districte de Santa Coloma de Farners: el 1858 amb el 93% dels vots, el 1863 amb el 60% i el 1864 amb el 56%.

Hem de pensar que, per obtenir el 93% dels vots, Camprodon, diputat de la Unió Liberal governant, havia d'haver fet moltes promeses als selvatans. Entre les promeses acomplertes hi ha la construcció de la carretera de Santa Coloma a Lloret i la d'Arbúcies a Hostalric.

De la primera en dona fe el Llibre d'Actes de l'Ajuntament colomenc. A la sessió del 12 de juliol de 1902 consta el canvi de nom del carrer Aurora pel de "Francisco Camprodon, diputado a Cortes de este distrito, a quien se debe la construcción de la carretera del Estado que une esta villa con la estación de Sils prolongada hasta Lloret de Mar."

Pel que fa a l'altra carretera, els arbuciençs han manifestat els seus agraïments a l'ho-

Camprodon, Roca de la Selva

me que els va portar la carretera i mantenen la promesa que li van fer el 23 de gener de 1862:

“Que hacer para el diputado tan celoso, tan activo? Hijo serás adoptivo, Tu nombre eterno será: Camprodon será la calle Por do va la carretera, Y tu efigie toda entera En la villa se verá”.

A l'acta del ple municipal d'aquell dia podem trobar-hi sencer l'himne “al isigne diputado señor D. Francisco Camprodon en el acto de abrirse la carretera de Arbucias a Hostalric” compostat pel Sr. Francisco Pascual, i també una preciosa crònica de la inauguració de les obres i el nomenament de Camprodon com a fill adoptiu i predilecte d'Arbúcies. Presidia l'acte el Sr. Josep Regàs, acompanyat del consistori en ple, i, entre altres, “el digno cura párroco” En Ramon Banús i el mestre Sr. Vicenç Roure.

Potser era aleshores que Camprodon estiuejava a Arbúcies. Ens ho recorda Gras i Elias en la seva *Siluetes d'escriptors catalans del segle XIX*: “En Camprodon i la seva família passaren algun estiu a Arbúcies, devent-se an ell aquella hermosa carretera. La seva senyora prengué per minyona a una noia d'aquell poble i va endur-se-la a Madrid quan al mes d'octubre van tornar a la cort”. A propòsit de la noia, Camprodon, que era un despistat, es va estranyar que un dia que passejava pel carrer

Montera de la capital una jove li digués en català: “Passi-ho bé, D. Francisco”: no es va adonar que era la seva minyona arbucienca.

La predilecció de Camprodon per la Selva en general, i per Arbúcies en particular, li venia dels seus records d'infantesa al Montseny. Escrivia el 1848 des del seu exili de Jerez de la Frontera: “Montseñ, roca gigante que el cielo elevas la cerviz enhiesta

Cómo envidia mi frente delirante

la eterna nieve de tu blanca cresta

En tu salvaje falda abrí los ojos a la luz del día,

en tus verdes alfombras de esmeralda

dormí las siestas de la infancia mía”.

Camprodon va néixer a Vic de mare vigatana i pare taradellenc i tota la seva família estava arrelada al Montseny.

La casa pairal dels Camprodon (coneguda avui per deformació com a *Can Bordon*) formava part amb la Cortada, les Mirones i el Boscàs del conjunt de la Castanya al municipi del Brull.

El 1620 a “Can Bordon” hi va haver drama: ens ho explica Carme Pujol de la Cortada: “A can Bordon varen tenir bessons i tots dos volien ser hereus. Es van jugar la primogenitura en un duel a pistola. Es varen dirigir al camp de les Muntades, conegut ara com el pla de la Creu, i varen disparar. Tots dos varen quedar morts”.

Això segons la tradició oral. El cert és que al pla esmentat hi ha una creu de ferro que diu “Lo hereu Camprodon, 1620”. Varen morir tots dos o el que va quedar viu va reconèixer com a hereu, a títol pòstum, el seu germà? No ho sabem.

D'altra banda, Antoni Pladevall, al núm. 8 de les *Monografies del Montseny*, ens explica com un avantpassat de Francesc Camprodon, en Montserrat Camprodon, va matar el 1631 el bandoler Jaume Masferrer, àlies Tocason.

El possible coneixement d'aquests fets, i els records de quan el seu avi Francesc el portava a Puig-l'agulla, van fer que el Montseny i el seu entorn fossin sempre per Camprodon l'àncora que arrelava a la seva infantesa feliç.

“Per més que brins de neu lo temps esbulli per mos cabells castanys, quant vaitg a Montserrat ó á Puig l'agulla no tinch mes de quatre anys

...

L'avi, quant jo era xich, m'hi conduhia ab un ram a la mà: ves a ofrirlo á la Verge'm repetia qu'ella't benehirà”

Camprodon, com a bon literat romàntic i polític liberal, va tenir una vida ben agitada que algun dia hauríem de detallar. L'any 1866 es va retirar de la política amb una cèlebre proclama: “En Madrid se forma una atmósfera, hija de los intereses madrileños, que son los que pertenecen y los

que aspiran a pertenecer al mundo oficial... que acaban por perturbar inteligencias tan robustas y claras como la del general O'Donnell. En provincias, donde se vive del trabajo... ansiamos agruparnos en torno del hombre que respire el aire de la nación contribuyente”. Sembla que les coses no han canviat gaire malgrat els anys que han passat.

L'any 2005, quan s'esdevinguí el 150è aniversari de l'estrena de *Marina*, a Lloret, si Déu vol, organitzarem un seguit d'actes en homenatge a Camprodon als quals els arbucienços són especialment convidats perquè han sabut mantenir el record i l'agraïment a l'home que, amb la carretera d'Hostalric, va obrir Arbúcies (i les seves carrosseries) al món.

SEBASTIÀ RUSCALLEDA I
GALLART

El Nostre Ahir

L'ajuntament d' ANYS 40

Seguint la línia dels darrers dossiers de la revista, en aquest número encetem el darrer període d'aquesta sèrie: el dedicat als ajuntaments franquistes (1939-1979). Abans de començar aquest bloc calen, però, fer algunes precisions. Els primers anys del franquisme 1939-1941, no els tractem en aquest dossier per haver estat presentats ja en el dedicat a la Guerra Civil. El període 1975-79, previ als ajuntaments democràtics, tindrà una dedicació diferenciada com a període de transició democràtica.

L'AJUNTAMENT FRANQUISTA. 1941-1949

En el dossier sobre la postguerra civil espanyola, es van analitzar les actuacions dels primers anys del franquisme, que va marcar aquest primer període del feixisme, conegut com el període de l'autarquia. Aquest període estarà marcat per les conseqüències de l'aïllament internacional del règim, sobretot a partir de la derrota dels sistemes totalitaris feixistes europeus i asiàtics i per la tasca de

consolidació interna del règim. Aquests fets tindran conseqüències molt directes a la nostra vila, com arreu de l'estat espanyol. L'aïllament internacional, sumat a la destrucció del teixit econòmic arrel de la Guerra Civil, comportarà greus problemes d'abastament d'aliments i de supervivència, en definitiva van comportar misèria per al poble. En aquest número veurem les accions que dugué a terme l'ajuntament per pal·liar els efectes d'una economia misèrrima de supervivència, que va comportar un retorn

a les activitats tradicionals agroforestals i un fre a l'expansió industrial dels anys 30 del segle XX. Un símbol de l'autarquia va ser la generalització dels gasògens pels automòbils i els racionaments. Pel que fa a la consolidació del règim es va fer per diferents vies: la ideològica, la política, la repressiva i la reconstrucció d'infraestructures bàsiques municipals. A banda, però, de tots aquests elements també analitzarem els fets quotidians de la vida del poble.

arròs i sabó (100 grams per persona), entre la població. L'estat general devia de ser tan deplorable que a l'any 1944 el Governador Civil, fa arribar una circular a l'ajuntament en la qual es demanava que per les festes nadalenques, es fes recollida de queviures per ser repartits entre els pobres, sense distinció, ni *matisos*, perquè tothom pogués participar d'aquestes festes. En aquest cas, traspua, a més a més, la càrrega ideològica del nou sistema autoproclamat nacional-catòlic.

Tanmateix el que sorprèn és l'actitud davant el Padró de Beneficència. La majoria dels anys l'han de renovar automàticament perquè no hi ha noves incorporacions. Podria ser que en aquesta manca de resposta intervingués un element psicològic d'amor propi o de témer contrapartides.

Aquesta penúria també es fa sensible en l'estat del nucli urbà del poble i en algunes actituds picaresques de sectors de la població. A l'any 1943, per exemple, es denuncia el mal estat de les fonts del poble. L'ajuntament, presidit per Carles Garolera Molist, decideix contractar a Joan Noguera

LA PENÚRIA ECONÒMICA

La imatge per excel·lència de la penúria és el racionament i l'estraperlo. En aquesta línia a l'any 1941 hi ha diferents accions sancionadores contra els forners del poble, per panificar i vendre tota la farina sense respectar el racionament i per vendre el pa poc cuit, amb la qual cosa es guanyava en pes.

A banda de les accions sancionadores, en aquest any 1941, el règim endega una sèrie d'accions per pal·liar la fam. Així s'estableix el *Plato Único* i es reparteix

1r aniversari de la victòria dels nacionals.
Desfilada de la Falange.
1940.

Foto: Arxiu Josep Bancells.
Dipositat a l'AHMA.

'Arbúcies

Berengueras pel seu manteniment, a més a més li encarrega la reparació del rellotge del campanar i el manteniment de les boques de regatge, pel preu de 1250.- ptes. anyals. Les antigues escoles republicanes també van patir greument la manca de manteniment, que obligà a l'any 1944 a reforçar la teulada, davant el perill d'enderroc. De fet aquest centre, obra emblemàtica de la República, anirà coneixent al llarg dels anys 40 un deteriorament inexorable que el portarà a la seva desaparició als anys 50, com veurem en el següent número.

Com hem dit la picaresca feia que alguns sectors s'aprofitessin de la cojuntura. Així l'any 1945 l'ajuntament es veu obligat a intervenir, davant la manca de llicències d'obres (una de les principals fonts d'ingrés de qualsevol ajuntament). Davant d'aquesta situació l'ajuntament decideix obligar als paletes a declarar les obres. Probablement perquè el paleta és més presionable que el propietari. De fet la morositat devia de ser generalitzada, raó per la qual es decideix nomenar Miquel Junyent Bancells com a receptor.

Els jornals evidentment no permetien gaire alegria. El jornal mig d'un jornalero a l'any 1941 era de 12 ptes.

Una de les imatges que suggereixen amb més força l'estat de desenvolupament, és quan el Governador Civil, a l'octubre de 1947 decreta a Arbúcies com a zona d'infecció ràbica.

LA CONSOLIDACIÓ DEL RÈGIM

Passats els primers anys més ferotges de la postguerra en els quals la repressió fou més sistemàtica, el règim continuar la seva tasca de consolidació interna per diferents vies com ja hem dit. No hi ha dubte que el clixé que ens mostra una població autòctona aliena i contrària al franquisme és erroni. La consolidació del règim franquista va ser executada a casa nostra per gent del país i amb el suport de sectors importants de la població. No oblidem que la dicotomia més forta era el model d'esquerra o de dreta. Altra cosa és que aquesta opció comportés un cost nacional d'extraordinària dimensió. Aquesta opció en l'àmbit nacional es palesa amb el suport econòmic de F. Cambó a les tropes feixistes.

La consolidació política i institucional

La provisionalitat municipal i el seu funcionament com a govern d'emergència, perdura gairebé durant tota la dècada dels anys 40. Fins el febrer de 1949, qui gestiona l'ajuntament és una comissió Gestora, la figura del Ple no es recupera fins aquesta data. Curiosament un mes després d'aquest fet (el març de 1949) es substitueix l'alcalde. Efectivament el Governador Civil nomena nou alcalde a José Calatrava Soriano. Per tant en Carles Garolera després de 10 anys (12 de juliol de

Local de les FET i les JONS. 1941.

Foto: Arxiu Josep Bancells. Dipositat a l'AHMA.

Arxiu Bancells - Arbúcies

1939 a 12 de febrer de 1949) deixava l'alcaldia.

Per afrontar millor la gestió quotidiana l'abril de 1941 es nomena un gestor municipal, que serà en Ramon Bohils Masó.

També es produeix en aquest període el nomenament de responsables dels diferents serveis sanitaris. Així el 1941 es nomena a Santiago Geli, metge interí d'Assistència Pública Domestílica. El mateix any es dona la plaça de farmacèutic a Enric Martí Gras. Les places de veterinari i llevadora, comportaran més problemes. Pel que fa a la primera hi ha problemes per trobar la persona i pel que fa a la segona, com veurem,

hi haurà problemes d'ido-neïtat.

L'elecció dels regidors es fa mitjançant terços sectorials: familiar, sindical i representatiu. De totes maneres els canvis de regidors no sovintejaven. En el període de Carles Garolera, les actes només reflecteixen un canvi d'ajuntament a l'any 1949, just a prop de la seva dimissió. Els nous regidors seran: Manel Roura Villaret (tinent d'alcalde), Josep Cornet Costa, Joan Funollet Riera, Joaquim Vilarrodona Iglésies, Juli Parcet Jordà (tinent d'alcalde), Joaquim Miralpeix Puig, Miquel Pujolràs Permanyer, Joan Dalmases Queralt, Martí Freixas Pou.

2a. edició de la volta ciclista a les Guilleries, al seu pas per la Casilla. 1942.

Foto: Arxiu Josep Bancells. Dipositat a l'AHMA.

El Nostre Ahir

L'activitat més frenètica del consistori serà entre el 39 i el 42. L'any 1945 ja es limita el nombre de reunions ordinàries a dues al mes. Aquest ritme encara decreixerà més en els anys 50.

La consolidació ideològica

El franquisme anà imposant una ideologia nacionalista espanyola, ultradretana i catòlica. A nivell d'introducció d'ideologia social i política la principal eina va ser la Falange i també el *Movimiento*. Tanmateix l'ajuntament també abonava aquesta línia. Per exemple a l'any 1941, a proposta de la direcció femenina de la FET i les JONS locals, s'acordà subvencionar amb 250 ptes a la *División Azul* i amb 40.- ptes. l'acte

de l'homenatge del Tinent Coronel José Moscardó Iturralde.

Però on més incidència es feia era en l'aspecte moral i religiós. L'any 1941, l'ajuntament treu una circular per extirpar la blasfèmia i la *palabra soez*. L'any 1942 es distribueix una prohibició governativa d'entrada a les sales de ball a menors de 18 anys. L'any 1949 es subvenciona l'obra de vacances sacerdotals del seminari de Girona. Però potser l'acció més significativa, per l'acollida popular que va tenir, va ser l'homenatge a Pius XII, per les seves noces sacerdotals, els actes dels quals es comencen a preparar l'any 1949. De menor transcendència fou la visita pastoral del bisbe de Girona, l'any 1944.

d'homenatge de los *Caballeros Mutilados*, celebrat a Figueres. A l'any 1945 hi

Especialment significativa de l'ambient que es vivia en aquells temps, és una prèvia feta en una acta municipal del 12 de febrer de 1949, que reproduïm a continuació: *...a propuesta del Sr. Alcalde que unánimemente fue aceptada, se invocó al Espíritu Santo para que llene de su Santa Gracia los corazones de los formantes de la Corporación Municipal a fin de que con toda ecuanimidad y celo resulte fructífera su labor en la defensa de los intereses morales que se les han confiado*. No hi ha dubte que aquesta frase és reveladora de la mentalitat religiosa de l'època i d'una societat confessional. De fet els actes més multitudinaris sempre van ser els religiosos.

La consolidació del règim a través de la depuració i la repressió

L'eliminació física dels anomenats *desafectes* al règim va ser una de les actuacions més contundents, però òbviament aquesta no va ser la línia de l'ajuntament, sinó la d'altres sectors de la vida local, com els jutjats de pau i sobretot dels instruments polítics esmentats: la Falange i el *Movimiento*. L'acció municipal s'encaiminà més a les incautacions i a les depuracions de personal. No obstant això, en existir un dipòsit municipal per empresonats, si que la repressió es palpava directament. Referit en aquest dipòsit, hi ha un fet curiós: la fuga a l'any 1941, d'en Joaquim González García. En la línia d'incautacions, a

banda de les que es van veure en el dossier de la Guerra Civil, tenim la reclamació a l'any 1941, per part de la delegació local de Propaganda, del local del Casal Republicà. L'any 1942 Domènec Bayés va demanar la reobertura de Can Reus, propietat de Ricard Reus Masferrer (*el Palillo*) denegada ja a l'any 1940, que es va tornar a denegar acusant l'esmentada persona de voler-se aprofitar de la seva condició d'excaptiu.

Però l'acció repressiva més important de l'ajuntament va ser la depuració dels seus treballadors. A més de les accions que en el seu moment es van descriure al dossier de la Guerra Civil, n'hi ha altres molt significatives.

Així, per exemple, a l'any 1942, en valorar el mèrits per a candidats a secretari, es diu d'en Fèlix Graells: *Titulado académico. Como méritos de cualidad: los servicios prestados como excombatiente en el Ejército Nacional. Suficiencia y aptitud acreditada*. En el mateix any la mancomunitat Sanitària Provincial de Girona, proposa com a llevadora interina a Pietat Talleda Campeny. L'ajuntament va reprovocar el nomenament. L'argumentació fou la següent: *Pésima conducta privada...hallándose separada de su marido, con un hijo de unos siete años, manteniendo públicas relaciones con individuos de dudosa conducta. Se ignoran sus antecedentes políticos, pero los de sus familiares se tienen noticia que, por*

Una de les festes d'homenatge a la Vellesa.

Foto: Arxiu Històric Municipal de Mataró fons Carreras. Fotografia Santiago Carreras.

Foto: Arxiu Josep Bancells. Dipositat a l'AHMA.

su conducta observada durante el Movimiento, pueden calificarse de izquierdistas. El resultat d'aquesta argumentació fou el cessament d'aquesta persona el 8 d'abril de 1942.

La recuperació d'infraestructures

Aquesta fou una de les principals tasques de l'ajuntament en aquest període. Efectivament es va recuperar la infraestructura viària, bàsicament els ponts i s'iniciaren algunes obres emblemàtiques com la construcció de la Capella de la Pietat.

L'acció prioritària fou la reconstrucció del Pont Major, acabada l'any 1941 amb un cost de 3989 ptes. Però hi hagueren altres obres importants:

- Adjudicació de les obres del pont de la Pietat a Lluís Espada Oms, que no va complir els terminis, per la qual cosa se li va rescindir el contracte.
- El cobriment el Torrent dels Capellans, obra que va executar en Ramon Bosch Mas.
- Signatura d'un conveni amb la congregació de les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu, per tal de fer un ramal que connecti i uneixi l'Hospital amb la carretera de Breda a Sant Hilari. A canvi, l'edifici es destina per pobres arbuciençs de solemnitat.
- Es reconeix la propietat del solar *donde se alzaba la capilla de Nuestra Señora de la Piedad derrumbada*

por la barbarie marxista, de 532 m2. L'acte de formalització es feu per l'Aplec de la Capella d'aquest any. A partir d'aquí s'iniciaria la llarga obra, que dissenyaria gratuïtament l'arquitecte Bartomeu Llongueras. La primera pedra es va col·locar l'any 1944 i el temple no s'inauguraria fins l'any 1951.

Altres actuacions en la línia d'assolir la normalitat ciutadana foren:

- La compra de 5 taules i 16 armaris-vitrina, l'any 1941, per l'escola.
- L'endegament de l'inventari de les propietats o amillament, també a l'any 1941.
- La concessió, l'any 1942, de subministrament de llum i força motriu a la Companyia d'Energia Eléctrica de Catalunya. La corrent era de 125 v.
- Signatura d'un contracte, l'any 1943, amb la Creu Roja de Girona. Per un preu de 750 ptes, aquesta assumia el compromís de traslladar malalts i accidentats pobres a diferents establiments benèfics de la província.
- L'any 1949, el Montseny Benèfic compra un aparell de raigs X.
- També l'any 1949 s'arranja la carretera que va del Govern fins a la Mola.

EL DEVENIR QUOTIDIÀ

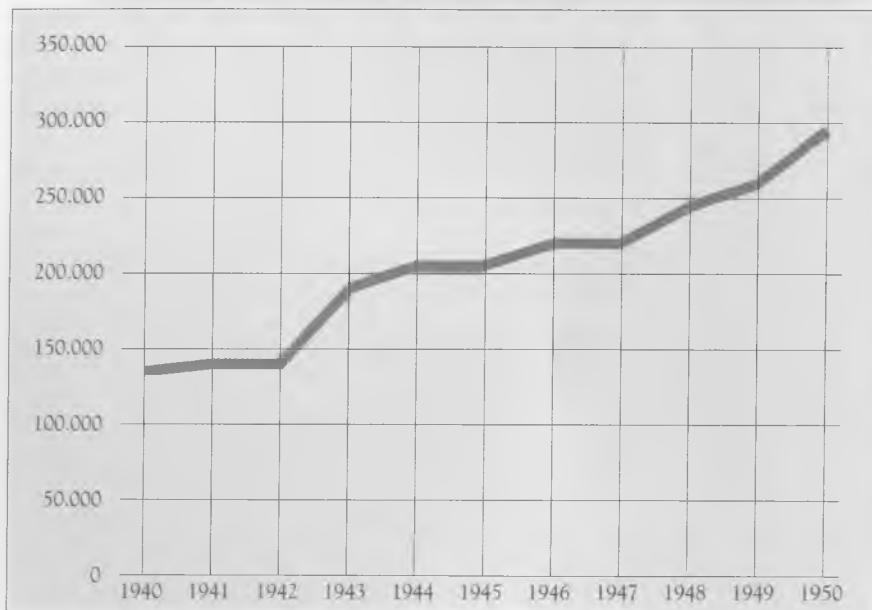
A banda de tots aquests esdeveniments l'ajuntament i

el poble mantenia uns ritmes quotidians, marcats per fets d'abast més local i per festes i celebracions que permetien evadir-se de la supervivència diària. Aquestes pinzellades permeten fer-nos una imatge de com era el nostre poble.

Un d'aquests fets singulars fou la celebració de la primera volta ciclista a les Guilleries el 5 d'octubre de 1941, organitzada per la Delegació local de *Educación y Descanso*. També d'aquest període fou una de les festes que va tenir més arrelament entre els arbuciençs: l'homenatge a la Vella, que es faria per la Pasqua de Pentecosta de l'any 1945.

Una imatge reveladora també és la del carro d'escombraries i de morts, que eren duts per cavalls. Davant les despeses de manteniment d'aquest servei se'n fa concessió a Francesc Bodada Sobirana a l'any 1943. Degut a la negligència d'aquesta persona, segons l'ajuntament, es rescindeix el contracte i es fa concessió del servei a l'any 1948 a Pere Rabat Vidal.

Una nota significativa fou la petició a l'any 1948 d'instal·lació d'una fàbrica de gasses absorbents propietat de Camil Busquets de Sabadell en el Passeig Mn. Anton Serres, que hauria de donar feina a 100 dones i 16 homes. Malauradament mai es va fer aquesta fàbrica que ha-

Evolució del pressupost municipal

El Nostre Ahir

gués pal·liat la situació de moltes famílies arbucienques.

També d'aquest període, concretament de l'any 1949, és la primera actuació a favor de la recuperació del Castell de Montsoriu. Aquest fet el podem consi-

d'aquest monument. L'ajuntament de l'època en base al decret de 27 d'abril sobre protecció de castells espanyols, proposa al de Sant Feliu de Buixalleu i de Breda d'actuar-hi. A finals dels anys 40, també fou una nota de color la

presència del púgil Luís Romero a Arbúcies, tot i això l'ajuntament a l'any 1949 li va negar l'arrendament d'un local de l'antic Grup Escolar, per entrenar-se.

Notes de curiositat pels arbucienques, que van tenir lloc al final d'aquest període, van ser l'existència d'una plaga forestal coneguda com la tinta del castanyer; l'autorització, a l'any 1946, a Lluís Tallada Planas, per reconstruir la torre de Can Xacris i l'au-

torització a Mariano Mongé, l'any 1947, per construir una piscina i una caseta vestuari en el parc Badés.

Aquest conjunt de dades ens donen unes ràpides i poc accentuades pinzellades de com era la nostra societat arbucienca en un període gris políticament i social. En els propers números veurem com va anar evolucionant el nostre poble sota el règim franquista.

J.M. RUEDA

FETS DESTACATS DE 1939 A 1979

(En el número anterior destacàvem els fets de 1915 a 1930)

- **4 de febrer de 1939**
Entrada de les tropes franquistes a Arbúcies.
- **5 de febrer de 1939**
Constitució d'una comissió Gestora com a nou ajuntament, presidida per Pere Clapés.
- **12 de juliol de 1939**
Nou ajuntament presidit per Carles Garolera i Molist.
- **28 de juny de 1941**
S'inicia l'inventari de propietats conegut com amillament.
- **12 de juliol de 1941**
S'adjudica l'obra del Pont de la Pietat.
- **30 d'agost de 1941**
Es cobreix el torrent dels Capellans.
- **5 d'octubre de 1941**
Primera volta ciclista de les Guílleries, organitzada per la Delegació local d'Arbúcies de *Educación y Descanso*.
- **4 d'octubre de 1941**
Conveni amb la congregació de Germanes Hospitalàries de la Santa Creu, pel qual l'ajuntament assumeix la realització d'un ramal que connecta amb la carretera de Breda a Sant Hilari i pel qual es dona assistència sanitària als arbucienques pobres de solemnitat.
- **28 de març de 1942**
Concessió pel subministrament de llum i força a la *Compañía de Energía Eléctrica de Cataluña*.
- **20 de maig de 1944**
L'economista convida a l'ajuntament a la recepció del Bisbe de Girona, amb motiu de la seva visita pastoral.
- **18 de maig de 1945**
S'acorda contribuir amb 500'-ptes al primer homenatge a la Velleja que es farà el dia de Pasqua de Pentecosta.
- **16 de juny de 1945**
S'acorda atorgar una subvenció de 5000'-ptes. per l'exercici 1946, per les obres de la capella de Nostra Senyora de la Pietat.
- **1 de setembre de 1945**
S'atorga escriptura de venda a favor de Josep Pasqual Olm de l'antic edifici de la caserna de la Guàrdia Civil, prop de Fogueres del Molí.
- **19 d'abril de 1947**
El Governador Civil decreta a Arbúcies com a zona d'infecció ràbica.
- **5 de juliol de 1948**
Es recupera un acord de 1926 i s'anomena Passeig Mn. Anton Serras al tram que va de la Farga a Can Sitra. Es recupera un acord de 1928 i s'anomena *Avenida General Primo de Rivera*, al tros que va de la Plaça *José Antonio* fins al pont de Pujals.
- **7 d'agost de 1948**
Petició de Camil Busquets de Sabadell d'instal·lació d'una fàbrica de gases absorbents, que no s'arribà a fer.
- **6 de febrer de 1949**
Remodelació del consistori. L'alcalde continua essent en Carles Garolera.
- **18 d'abril de 1949**
El Governador Civil elegeix nou alcalde, en José Calatrava Soriano.
- **2 d'abril de 1949**
Homenatge a Pius XII.
- **29 d'agost de 1949**
L'ajuntament subvenciona amb 2000'-ptes al Montseny Benèfic per la compra d'un aparell de raigs X. Arranjament de la carretera que va del Govern a la Mola.

EL VELL I EL BAR

Aquell bar antic i confessor era ara un escolanet novell sobrepassat per les dimensions d'un temple que, als seus ulls, esdevenia enorme. El mateix local era ja diferent, com resultat d'una mutació extraordinària. S'havia materialitzat la barreja d'allò que havia estat, amb allò que esdevindria. Un pas d'evolució molt més exacte que el canvi del romànic al gòtic –posem per cas-o de l'edat de pedra a l'edat del ferro. En una setmana aquell antic edifici deixava de tenir el nom d'abans, els colors d'abans, els llums d'abans, les cadires d'abans i era una altra cosa. L'edifici era el mateix, però el seu

passat quedava enrere, i per tant, el seu futur també hi quedaria, tard o d'hora, per una irrefutable llei d'estrangeria (Una nova generació ja és una incursió migratòria de nousvinguts –no hi veieu cap altra connotació, sisplau). El Vell s'ho mirava encurosit i defugia donar cap opinió quan algú li feia algun comentari.

- Què et sembla?...-Li deien, i ell saludava com si no s'hagués adonat dels canvis. De fet tot era igual de diferent que quan tornés a canviar. Això sí, a una taula situada aproximadament al mateix lloc de sempre hi havia en Manolo. Estava capcot davant el seu solitari, però no movia ni una sola carta. El seu posat persistia com un referent immòbil, però mortal. El vell de testa blanca amb corona de lona negra s'hi acostà reverent i li va dir:

- Totes les coses, amb estat o sense, estan mortes. Si encara conservéssim l'art de la contemplació, és a dir, la capaci-

tat de saber constatar les coses tal com són, o tal com estan, no en tindriem cap dubte. El que passa és que ja no sabem observar per nosaltres mateixos.

- Home! Ja hi som tots! Què és el que no sé observar per mi mateix?

- No t'ho prenguis com una qüestió personal, home! El que vull dir és que ens costa cada vegada més tenir opinió sobre les coses. Per exemple, tots aquests canvis no els podem qualificar sense deixar de pensar en allò que era.

- Ens ho hauria d'explicar la tele...

- Molt bona! Aleshores començariem la conversa tot dient: "Ha dit la Tele que..." Com si la tal *tele* fos un oracle infalible –com abans feien creure que ho eren els Papes de Roma- i ens oblidaríem que, de fet, ha sigut un periodista concret el qui ens ofereix la informació. Si féssim memòria dels nostres anys d'aprenentatge –quan érem infants- recordaríem que quan algú feia una terrabastada, el joc consistia en veure com

es tergiversava tot, amb mitges veritats, amb mitjos silencis, fins a confondre el tutor, o professor, o pare, o mare...fins que la informació del que havia passat resultava difusa fins i tot pels mateixos protagonistes del fet.. Imagina't doncs, el què pot fer un professional del tema...i a més a més adult!...i a més a més pagat! Si és que passa alguna cosa al poble mateix i, al cap de poca estona ja corren tres o quatre versions del que ha ocorregut... Quina n'és la certa? La millor manera de saber-ho és preguntant-ho al protagonista del fet. Clar que això pressuposa un inconvenient afegit car, segons el tipus de sucés, la cosa és prou delicada. La veracitat de les notícies m'imagino que deu de ser un tema de conver-

sa prou preocupant per aquells que se'n preocupen, o haurien de preocupar-se'n, però també em sembla que, en definitiva, tampoc és tan important. Al final preval la crònica oficial dels fets, que és com una espècie de multa redactada per un agent de l'ordre (quin eufemisme!) quan has infligit alguna norma de circulació o d'alguna altra cosa. Ara imagina't tu què deu passar amb les notícies que ens arriben des de ...mil quilòmetres –per exemple- i que, a més, tinguin una certa transcendència política...Aleshores ja...et pots cagar amb un somris mig burleta mig despreocupat, com aquella figureta del pessebre tan nostrada, i, per cert, tan sàvia.

- En Manolo callà per un moment. Es va beure el seu perfumat amb parsimònia, i va dir-li: "Amic meu, penses massa". I va continuar el solitari.

CARLES BLAY I PALLACH

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES

Amb la col·laboració de:

Diputació de Girona